

Ruovesi

TALOUSARVIO 2019 TALOUSSUUNNITELMA 2020-2021

SISÄLLYSLUETTELO

PERUSTELUOSA	3
1. YLEISTÄ	3
1.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman lainsäädännölliset perusteet.....	3
1.2 Talousarvion ja -suunnitelman rakenne.....	3
2. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN TOIMINTA-AJATUS	4
3. TALOUSARVION LAADINTAAN VAIKUTTANUT TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT	4
3.1 Yleinen taloudellinen kehitys.....	4
3.2 Kuntatalouden kehitys	5
3.3 Talouden kehitys Ruoveden kunnan osalta suunnitelmakaudella.....	6
4. KUNTAKONSERNIA KOSKEVAT TAVOITTEET	11
TULOSLASKELMAOSA	13
5. TALOUSARVIO OSASTOITTAIN	13
5.1 HALLINTO- JA TALOUSOSASTO.....	13
5.2 SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO (Virtain ja Ruoveden sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistoiminta-alue).....	19
5.3 SIVISTYSOSASTO.....	24
5.5 KUNNANHALLITUS/RAHOITUS.....	43
5.6 RUOVEDEN KUNTA, SUUNNITELMAKAUDEN TULOSLASKELMA	44
INVESTOINTIOSA	45
6. INVESTOINNIT KUSTANNUSPAIKOITTAIN 2018 - 2020	45
RAHOITUSOSA	47
7. RAHOITUSLASKELMAT 2017 - 2021	47
8. TILI- JA VASTUUVELVOLLISET VUODELLE 2019	49
ERILLISTÄ TAUSTA-AINEISTOA	50
9. KUNTAKONSERNI	50
10. ORGANISAATIOKAAVIO.....	51
11. OPPILASTILASTOT JA ENNUSTEET	52

Kannen kuvat: Petri Nuutinen/Marja Pirilä/Leena Tulivirta

PERUSTELUOSA

TALOUSARVIO VUODELLE 2019 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2020-2021

1. YLEISTÄ

1.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman lainsäädännölliset perusteet

Kuntalain 410/2015 110 § mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Kuntalain mukaan kunnan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ja ne toteuttavat kuntastrategiaa. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kuntalain 110 § mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Kuntalaissa säädetään, että valtuuston on talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseeseen osoittama alijäämä tai talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu alijäämä suunnittelu-kaudella katetaan. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

1.2 Talousarvion ja -suunnitelman rakenne

Vuoden 2019 talousarvio ja vuosien 2020–2021 taloussuunnitelma laaditaan yhtenä kokonaisuutena ja yhdistetään samaan asiakirjaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa kunnanvaltuusto asettaa toimialueittain toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden saavuttamiseen käytettävissä olevat resurssit määrärahoineen ja tuloarvioineen. Talousarvio sisältää kuntastrategiaa toteuttavan kehittämisohjelman, jonka hyväksyy valtuusto talousarviokäsittelyn yhteydessä.

2. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN TOIMINTA-AJATUS

Kuntastrategia

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Valtuusto päättää strategian toteuttamisesta talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä päättäessään tavoitteista ja mittareista sekä niiden toteuttamisen edellyttämistä resursseista. Hallintokunnat ovat suunnitelleet talousarvion ja taloussuunnitelman toteuttamaan kuntastrategiaa niin tehokkaasti kuin se käytettävissä olevilla resursseilla on mahdollista. Kuntastrategia on kokonaisuudessaan luettavana kunnan verkkosivulla.

Valtuusto toteuttaa kuntastrategiaa talousarvion lisäksi siihen sisältyvän kehittämissuunnitelman avulla. Haastavassa taloustilanteessa on entistä tärkeämpää keskittyä kuntastrategiassa päätettyihin päämääriin ja niiden toteuttamiseen vaikuttavasti. Vuonna 2019 keskeiset tavoitteet painottuvat seuraaviin strategisiin päämääriin:

- Hyvinvoiva kuntalainen
- Toiminnan ja tulosten parantaminen, osaava työvoima ja syrjäytymisen ehkäisy
- Monikäyttöisiä toimintaympäristöjä, yrittäjät – mahdollistavat elinvoiman

3. TALOUSARVION LAADINTAAN VAIKUTTANUT TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT

3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Vuonna 2017 Suomen talouskasvu oli vahvaa ja laaja-alaista kotimaisen kysynnän ja viennin ansiosta. Valtiovarainministeriön mukaan Suomen talouskasvu jatkuu vielä vuonna 2018 ja BKT kasvaa 2,9 %, mutta hidastuu sen jälkeen vajaaseen kahteen prosenttiin. Taloutta tukevat sekä ulkomaankauppa että kotimainen kysyntä. Viennin kasvu tasoittuu maailmankaupan kasvun mukaiseksi ja nettoviennin kasvua tukeva vaikutus pienenee. Kotitalouksien kulutuskysyntää rajoittaa reaalisten käytettävissä olevien tulojen hidastuva kasvu.

Vahvana jatkuva talouskasvu ja voimistunut työvoiman kysyntä nostavat 2018 työllisten määrän 1,9 % edellisvuotta korkeammaksi ja työllisyysasteen 71,2 prosenttiin. Vuonna 2019 BKT:n kasvu hidastuu 1,8 prosenttiin. Investointien kasvun ennustetaan hidastuvan selvästi vuonna 2019. Tämä johtuu erityisesti uusien rakennushankkeiden aloitusmäärien kääntymisestä laskuun. Lisäksi suurten metsäteollisuushankkeiden investointipäätöksiä on siirretty eteenpäin.

Vuonna 2020 BKT kasvaa 1,7 %. Bruttokansantuotteen kohtuullisen nopeana jatkuva kasvu ja reaali-palkkojen maltillinen kehitys ylläpitävät työvoiman kysyntää ennusteajaksolla. Työttömien ja piilotyöttömien suuresta määrästä sekä työvoiman tarjontaa lisäävistä toimenpiteistä johtuen työvoiman tarjonta ei koko talouden tasolla vielä rajoita työllisyyden ja tuotannon kasvua. Yksittäisillä toimialoilla pula osaavasta työvoimasta voi jo muodostua kasvun esteeksi. Työllisten määrä kasvaa lähes 1 % vuodessa vuosina 2019 - 2020. Työllisyysaste nousee 72,6 prosenttiin v. 2020. Hyvä suhdannetilanne pienentää julkisen talouden alijäämää ja velkasuhdetta. Julkisen talouden rahoitusasema lähes tasapainottuu vuoteen 2020 mennessä ja julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen painuu arvioiden mukaan alle 60 prosenttiin vuonna.

Julkisen talouden ongelmat ovat edelleen rakenteellisia, mikä johtuu pääasiassa väestön ikääntymisestä. Ikäsidonnaisten menojen kasvu jatku nopeana ja kuormittaa julkista taloutta voimakkaasti edelleen tulevina vuosina, joten julkisen talouden tulisi olla selkeämmin ylijäämäinen ollakseen kestäväällä pohjalla pidemmällä aikavälillä. Julkinen velka on korkealla tasolla, mikä tekee taloudesta haavoittuvan seuraavan taantuman tullessa.

Useiden eri asiantuntijoiden eri medioissa julkaisemien ennusteiden perusteella yleiset taloudelliset näkymät ovat vaikeutuneet vuoden 2018 kuluessa vuoden loppua kohden mentäessä ja varovaisuus on edelleen kasvanut vuoden lopun eri asiantuntijoiden arvioissa. Kuntaliiton mukaan valtion vuoden 2019 budjetti ei tuo helpotusta kuntien tilanteeseen ja valtionosuuksiin kohdistuu leikkauksia. Mahdollisen maakunta- ja sote-uudistuksen jälkeinen tilanne on epävarma ja vaikutus on erilainen eri kunnissa, joten kunnilla tulisi olla taloudellista liikkumavaraa mahdollisimman paljon.

3.2 Kuntatalouden kehitys

Valtionvarainministeriön kuntatalousohjelman mukaan kuntatalous on vahvistunut, mutta kuntien välillä on suuria eroja. Hyvä taloustilanne on nostanut verotuloja ja kilpailukyky sopimuksen sekä kuntatalouteen kohdistuneiden valtion ja kuntien sopeutustoimien johdosta toimintamenot ovat kehittyneet maltillisesti. Tilastokeskuksen tilinpäätösarvioiden mukaan vuonna 2017 kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate riitti kattamaan poistot ja arvonalentumiset sekä nettoinvestoinnit. Kuntien lainakanta laski, mutta kuntayhtymien lainakanta nousi johtuen sairaalarakentamisesta, joten kokonaisuutena kuntatalouden lainakanta kasvoi. Investointitarpeet, korjausvelka ja muut palveluiden kehittämistarpeet pysyvät korkealla tasolla, joten niiden rahoittaminen edellyttää hyvää tulokehitystä ja vahvaa menokuria. Kuntien välillä on suuria eroja ja vuonna 2017 tilikauden tulos oli negatiivinen noin 60 kunnassa.

Kuntaliiton 6.11.2018 päivitetyn ennakkolaskelman perusteella kunnille myönnetään valtionosuutta vuonna 2019 yhteensä 8 375 175 864 euroa, mikä on -82 508 769 euroa vähemmän (15 €/asukas) kuin vuonna 2018.

Kuntaliiton mukaan valtionosuuden muutokseen vaikuttavat mm. vuodelle 2019 tehtävä kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus (-231 milj. €) ja valtionosuuden kautta kunnille maksettavat veromenetysten kompensatiot (+224 milj. €). Kilpailukyky sopimuksen (kiky) takia kuntien valtionosuutta vähennetään vuonna 2019 yhteensä -497 milj. € (-91 €/as). Lisäksi hallitusohjelman mukaisten indeksijäädysten takia kunnilta jää peruspalvelujen valtionosuutta saamatta 91 milj. euroa vuonna 2019. Peruspalvelujen hintaindeksin arvo vuodelle 2019 on 1,3

%. Yhteensä hallituskautta eli vuosia 2016-2019 koskevista indeksijäädytyksistä johtuen peruspalvelujen valtionosuus on -243 milj. euroa alemmalla tasolla mitä se olisi ilman päätöstä indeksikorotusten jäädyttämisestä. Valtionosuuksien väheneminen aikaansaa merkittävän taloushaasteen kunnille.

Valtionosuusprosentti nousee 0,03 prosenttiyksikköä ja on 25,37 vuonna 2019 (25,34 vuonna 2018). Vertailun vuoksi valtionosuusprosentti vuonna 2010 oli vielä selvästi yli 30 % eli kuntien vastuu peruspalveluiden rahoittamisessa on merkittävästi kasvanut.

Kuntaliiton mukaan kunnallisveron veropohja kasvaa vuonna 2019 suhteessa vuoteen 2018 koko maassa 3,2 % ja jatkaa samansuuntaista kasvua suunnitelmavuosina. Verotettavaan tuloihin kohdistettavat vähennykset kasvavat kuitenkin veropohjan kasvua enemmän. Kuntien kunnallisverotulojen kasvun ennakoitaan olevan vuonna 2019 suhteessa vuoteen 2018 +5,9 %, yhteisöveron +12,1 % ja kiinteistöveron +1,9 %. Yhteensä kuntien verotulojen arvioidaan kasvavan 6,1 % ja olevan 23 670 000. Vuonna 2018 kuntien verotulot laskivat -1,0 % vuodesta 2017, mikä vaikuttaa negatiivisesti kuntien vuoden 2018 tuloksiin.

Vuoden 2019 talousarviot ovat näyttäneet sekä pienissä että suurissa kunnissa hyvin haastavina johtuen palkankorotuksista, riittämättömästä verotulokehityksestä, kovista investointipaineista ja valtionosuusvähennyksistä. Vuodelle 2019 46 kuntaa korotti kuntaveroprosenttiaan.

3.3 Talouden kehitys Ruoveden kunnan osalta suunnitelmakaudella

Ruoveden kunta sai katettu alijäämät vuonna 2016. Vuoden 2016 tilinpäätös osoitti ylijäämää 1,9 miljoonaa euroa ja siitä jäi taseeseen kertynyttä ylijäämää 1,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2017 lopussa on taseessa ylijäämiä yhteensä 2 925 063 € (sis. vesihuoltolaitos).

Vuodesta 2019 ja myös suunnitelmavuosista on tulossa taloudellisesti erittäin haastavia ja erityisesti talousarviovuonna on tarpeen toteuttaa laajasti taloutta vakauttavia toimenpiteitä. Suurimmat haasteet ovat valtionosuuksien merkittävä väheneminen eli Ruoveden kunta joutuu rahoittamaan palveluita muulla tulorahoituksella merkittävästi enemmän kuin aikaisempina vuosina. Vuoden 2018 talousarvion tasoon verrattuna valtionosuudet laskevat vuodelle 2019 peräti noin 1 000 000 eurolla. Toinen merkittävä haaste liittyy sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kasvaneeseen kustannuskehitykseen ja sote-yhteistoiminta-alueen muutosprojektin toteuttamiseen. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset ovat kasvamassa peräti 5,8 % ja 1 201 517 euroa suhteessa vuoden 2018 talousarvioon. Tästä pääosa johtuu erikoissairaanhoidon kustannusten kasvusta. Sote-muutosprojektiin on varattu kustannuksia 400 000 euroa vuodelle 2019, joten yhteensä valtionosuuksien lasku, sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kustannuskasvu ja sote-muutosprojektin kustannukset ovat yhteensä noin 2,5 M€. Verotulojen ennakoitu kasvu 750 000 euroa ei riitä kattamaan laskua.

Vuoden 2018 talousarvio laadittiin 701 000 euroa alijäämäiseksi, joten lähtökohta vuoteen 2019 on sekä taloudellisesti että toiminnallisesti haastava. Taloudellisten haasteiden hallitsemiseksi kunnan johtoryhmä on valmistellut kehittämissuunnitelman ja lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon toiminta on päätetty läpikäydä alkuvuodesta 2019 tarvittavien säästöjen toteuttamiseksi. Myös kunnan oman toiminnan kustannustehokkuus läpikäydään vuoden 2019 kuluessa ja tavoitteena on kuroa merkittäväällä tavalla kiinni talousarvion alijäämää ja ylläpitää tarvittavat kuntatalouden

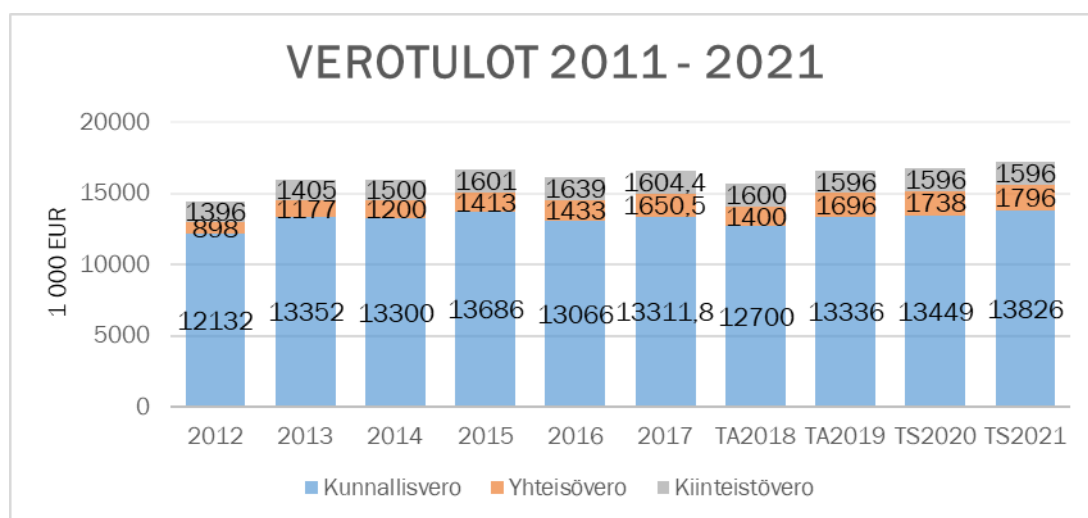
vakaus. Suunnitelmavuosien kuluessa taloudellisen tilanteen ennakoitaan kohentuvan verotulojen positiivisen kehityksen avulla, mutta merkittävää kustannustehokkuuden lisääntymistä odotetaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin.

Haastavista taloudellisista vuosista huolimatta Ruoveden kunta katsoo tulevaisuuteen ja käynnistää kunnan elinvoimaa parantavia investointeja sekä toteuttaa vuoden 2019 kuluessa useita kehittämistoimenpiteitä, joiden avulla kunnan elinvoima pitkällä tahtäyksellä lisääntyy ja varmistuu. Ensi vuoden alusta lähtien myös tehostamme talousviestintää ja talouden seurantaa sekä uudistetaan taloussuunnitteluprosessi vuodelle 2020. Olemme talousarviossa huomioineet myös henkilöstön, sillä hyvien ideoiden nopeaan kertapalkitsemiseen on varattu 5 000 euron määräraha.

Sote -ja maakuntauudistuksen jälkeen Ruoveden kunnalle arvioidaan kustannushelpotusta soten siirtyessä maakunnan järjestämisvastuulle. Kuitenkaan lopullisia päätöksiä eikä tietoja taloudellisista vaikutuksista ole vielä saatavilla. Mikäli tämänhetkiset ennakoinnit toteutuvat, niin maakunnille siirtyvien toimintojen myötä kuntien veroprosentteja alennetaan 12,31 prosenttiyksikköä. Kustannusten ja tulojen siirron vaikutus on eri kunnille erilainen. Ruoveden arvioidaan hieman hyötävän muutoksesta.

3.3.1 Käyttötalousmenot ja tulot

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 12.11.2018 pitää tuloveroprosentin edellisvuoden tasolla. Vuoden 2019 tulovero on 22,00 %, yleinen kiinteistövero 1,00 %, vakituisten asuinrakennusten kiinteistövero 0,50 % ja vapaa-ajan asuntojen kiinteistövero 1,10 %. Kunnan verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2019 yhteensä 16,6 milj. €, josta kunnallisverotuloja 13,3 milj. €, kiinteistöverotuloja 1,6 milj. € ja osuus yhteisöveron tuotosta 1,7 milj. €. Seuraavassa kuvassa on esitetty Ruoveden kunnan verotulojen kehitys vuodesta 2011 taloussuunnitelmavuosiin 2020–2021 saakka.

Kuvio 1. Verotulot 2011–2020.

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on, että kuntien vastuulla olevat julkiset palvelut sekä niiden saatavuus ja saavutettavuus voidaan turvata ja kuntalaisille voidaan tarjota peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Valtionosuusjärjestelmän avulla tasataan palvelujen järjestämiseen liittyvien erojen lisäksi myös eri kuntien välisiä tulopohjaeroja. Valtionosuusjärjestelmän uudistus hyväksyttiin 17.4.2014 (HE 38 / 204 vp) ja se tuli voimaan vuoden 2015 alusta. Valtionosuusjär-

jestelmän uudistuksella yksinkertaistettiin ja selkeytettiin nykyistä valtionosuusjärjestelmää. Uudessa valtionosuusjärjestelmässä vähennettiin laskentaan liittyviä kriteerejä ja poistettiin päällekkäisyyksiä. Valtiosuusjärjestelmän uudistaminen on käynnistetty vuonna 2018 liittyen sote- ja maakuntauudistukseen, mutta sillä ei ole vaikutusta talousarvioon eikä suunnitelmavuosiin.

Kuntien valtionosuusjärjestelmä muodostuu kahden hallinnonalan lainsäädännön kokonaisuudesta. Valtiovarainministeriön hallinnoiman kunnan peruspalvelujen valtionosuuslain (1704/2009) ohella säädettiin vuoden 2010 alusta voimaan tullut uusi laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009), jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta valtionosuusjärjestelmästä, joka on kunnalle yleiskatteellista korvamerkitsemätöntä rahaa. Kunta päättää rahoituksen käytöstä itse.

1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta (1704/2009) myönnetään mm. seuraaviin kuntien tehtäviin

- terveydenhuolto ja erikoissairaanhoido (ml. oppilas- ja opiskelijahuolto)
- vanhustenhoito, vammaistenhoito, lastensuojelu, mielenterveys- ja päihdehuolto ja muu sosiaalihuolto
- lasten päivähoito
- esiopetus ja perusopetus
- kirjastot, kuntien kulttuuritoiminta ja taiteen perusopetus.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskennallinen peruste muodostuu

- ikärakenteen
- sairastavuuden ja
- muiden laskennallisten kustannusten määräytymistekijöiden perusteella.

Myös verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat, vuoden 2015 järjestelmämuutoksen tasaus (niin kutsuttu siirtymätasaus) ja valtionosuudessa

huomioon otettavat lisäykset ja vähennykset, muun muassa veromenetysten kompensaatiot.

2. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisen valtionosuusrahoituksen (1705/2009) euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahaus

- lukiokoulutukseen
- ammatilliseen koulutukseen.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta (pidennetty oppivelvollisuus, lisäopetus, valmistava opetus jne.) ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan (kansalaisopistot, museot, nuorisotyö jne.).

Ruoveden kunta saa vuonna 2019 Kuntaliiton alustavien laskelmien mukaisesti peruspalvelujen valtionosuutta 12,9 milj. €. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuutta arvioidaan saatavan vähennysten jälkeen yhteensä – 896 000 €.

Käyttötalouden vuosikate vuoden 2019 talousarviossa on -1 360 775 euroa. Suositusten mukaan terveen talouden tunnuslukujen mukaan vuosikate on riittävä silloin, kun se kattaa vähintään käyttöomaisuudesta aiheutuvien poistojen määrän. Käyttöomaisuuden poistojen määrä arvioidaan olevan 1,17 miljoonaa euroa vuonna 2019. Vuoden 2019 osalta vuosikate on selvästi negatiivinen, mikä tarkoittaa sitä, että kunnan tulorahoitus ei riitä juokseviin menoihin. Vuosikatteen ennakoitaan kuitenkin olevan selvästi positiivinen suunnitteluvuosina 2020 ja 2021.

Käyttötalousohjelmasssa on esitetty valtuustoon nähden sitovia tavoitteita. Määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia osastoittain seuraavasti:

- hallinto- ja talousohjelmas
- sosiaali- ja terveysosasto
- sivistysosasto
- tekninen osasto

Vuoden 2013 alusta alkaen Virtain kaupunki on tuottanut Ruoveden kunnalle sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut ympäristöterveydenhuollon palveluja lukuun ottamatta. Ruoveden kunta ja Virtain kaupunki ovat solmineet yhteistyösopimuksen, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 18.6.2012. Ruoveden kunnanvaltuusto on 2.7.2018 päättänyt irtaantua yhteistoiminta-alueesta ja sopimuksen mukainen irtaantumisen ajankohta on vuoden 2019 lopussa.

Kunnan talousarviossa ja kirjanpidossa sosiaali- ja terveydenhuollosta aiheutuvat kustannukset sekä tilauksiin liittyvät kustannukset kirjataan kustannuspaikoittain osastolle *sosiaali- ja terveysosasto*. *Muu sosiaali- ja terveydenhuollon* kustannuspaikka sisältää ympäristöterveydenhuollon ostopalvelut Keuruun yhteistoiminta-alueelta sekä sosiaali- ja terveysosaston KuEL-perusteiset maksut. Virtain kaupungin omistama sosiaali- ja terveystalousohjelmas tuottava Keiturin Sote Oy aloitti toimintansa 1.3.2016, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon tuottaminen viranomaistehtäviä lukuun ottamatta siirtyi Keiturin Sote Oy:lle.

Sote-muutosprojekti esitetään talousarviossa omana kustannuspaikkanaan osana sosiaali- ja terveysosasto.

Vesihuoltolain muutokset ovat edellyttäneet, että kunnan tulee kirjanpidollisesti eriyttää vesihuolto muista toiminnoista. Vesihuollossa on tilikausittain laadittava kirjanpidon mukainen tase ja tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot.

3.3.2 Talousohjelmasvuodet 2020–2021

Talousohjelmasvuosien 2020–2021 aikana kunnan on lisättävä kustannustehokkuutta jatkamalla kehittämissuunnitelmassa käynnistettyjä toimenpiteitä. Kunnan tulee vahvistaa elinvoimaa ja valmistautua sote- ja maakuntauudistukseen sekä erityisesti huolehtia sote-palveluiden toimivuudesta ja kustannustehokkuudesta. Sote- ja maakuntauudistuksen myötä kunnan rooli palveluiden järjestäjänä ja myös palveluiden rahoituspohja tulevat oleellisesti muuttumaan. Lisäksi kiinteistöverotuksen rakenne ja perusteet uudistetaan vuonna 2020. Valtionosuusjärjestelmä myös todennäköisesti uudistetaan suunnitelmavuosien aikana.

Vuoden 2020 taloussuunnitelmavuoden tilikauden arvioitu tulos varausten ja poistoerojen muutosten jälkeen on -734 192 euroa ja vuonna 2021 697 204 euroa. Taloussuunnitelmavuosien säästö ja talouden tasapainotus toteutetaan sosiaali- ja terveysosaston toiminnan tehostamisella sekä hallinnon tehostamisella ja verotulojen kasvulla.

3.3.3 Investointisuunnitelma

Taloussuunnitelmavuoden 2019 investointeja yhteensä 3 292 000 euroa, mikä on merkittävästi korkeampi taso kuin aikaisempina vuosina. Investointitaso vuonna 2020 on vielä korkeampi.

Suurin investointi on päiväkotihanke. Hankkeen kustannusarvio perustuu tarjoukseen ja hanke toteutetaan vuosina 2019 ja 2020. Kunta on myös varautunut rivitalohankkeen toteuttamiseen. Lisäksi kunta panostaa elinvoimaan mahdollistamalla uusien yritysten ja työpaikkojen syntymisen kuntaan joko käynnistämällä teollisuushallin rakentamisen tai järjestämällä uudelle toimijalle tuotantotilat Ruovedelle.

Suurehkoja (yli 100 000 euroa) hankkeita ovat myös lähiliikuntapaikan rakentaminen koulukeskuksen alueella, sointulantien päällyste, Visuveden katuvalaistuksen maakaapelointi ja valopylväät sekä Tekniikkatien loppuosa.

Investointiohjelmassa on lisäksi huomioitu pidemmän aikavälin investoinnit vuosille 2022-29. Kymmenen vuoden aikajaksolla ollaan varauduttu alustavasti seuraaviin: monitoimi- ja palloiluhalli koulukeskuksen yhteyteen, kulttuuri- ja luontokeskus sekä sivistys- ja hyvinvointitalo.

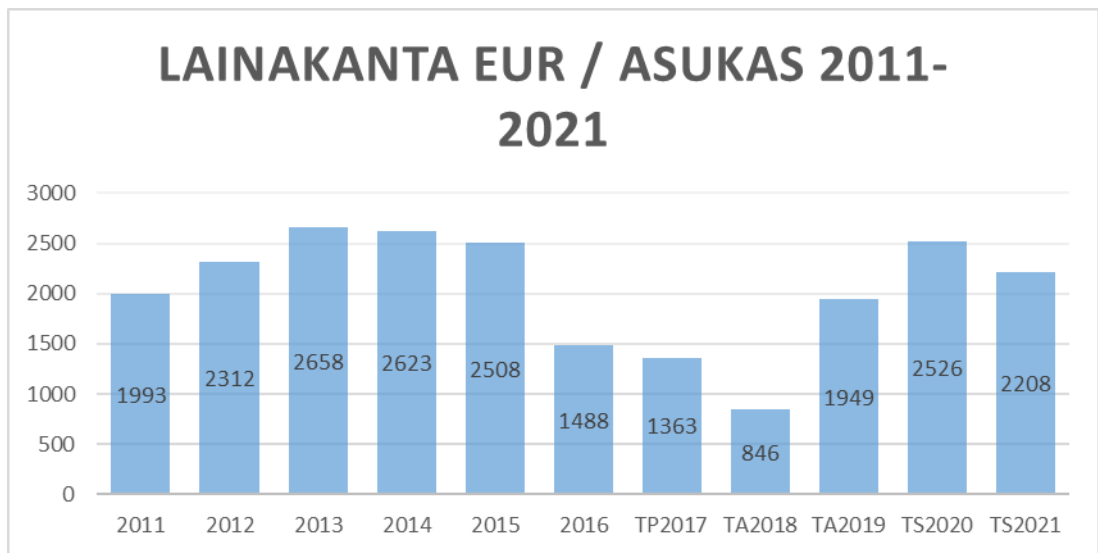
Investointiosan menot ovat sitovia kustannuspaikoittain ja pienet talonrakennuskohteet ovat sitovia yhteenlasketun summan osalta.

3.3.4 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman sitovat erät ovat:

- varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta,
- pitkäaikaisten lainojen lisäys,
- rahoitustoiminnan nettokassavirta sekä
- vaikutus maksuvalmiuteen.

Rahoituslaskelman tulorahoitus koostuu vuosikatteesta, joka on vuonna 2019 1 360 775 euroa negatiivinen. Tästä johtuen kunnan lainakanta tulee selvästi kasvamaan. Kunta tulee taloussuunnitelmavuonna 2019 hyödyntämään mahdollisuuksien mukaan edullista korkotasoa. Korkotalo on arvioiden mukaan matalalla vielä vuoden 2019 puoliväliin, jonka jälkeen korkojen ennakoitaan nousevan. Kunta kilpailuttaa lainat alkuvuodesta ja pyrkii mahdollisimman vakaaseen ja ennakoitavaan rahoitusratkaisuun.

Kuvio 2. Lainakannan kehitys 2011–2021 euro/asukas

4. KUNTAKONSERNIA KOSKEVAT TAVOITTEET

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 21.8.2017 § 95 konserniohjeen. Konserniohjeella annetaan toimintaohjeet ja periaatteet kuntakonserniin kuuluville tytäryhteisöille sekä soveltuvin osin kuntayhtymille ja osakkuusyhteisöille. Ohjeilla täsmennetään kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen asemaa konsernin johtajana sekä selkeytetään omistajaohjauksen periaatteita. Mikäli jonkin tytäryhtiön toiminnassa tai toimialalla tapahtuu sellaisia muutoksia, jotka vaikuttavat merkittävästi asetettujen tavoitteiden sisältöön tai niiden toimivuuteen, tavoitteet esitetään tarkistettavaksi välittömästi. Tytäryhtiöiden toimintaa valvotaan vuotuisten tilinpäätösten ja välitilinpäätösten avulla.

Ruoveden kuntakonsernin tehtävänä on tarjota kuntalaisilleen turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö järjestämällä laadukkaat peruspalvelut. Kunta pyrkii parantamaan yritysten toimintaedellytyksiä, tarjoamaan korkealaatuisia asuinpaikkoja ja vaikuttamaan kuntayhteistyöllä koko seudun kehitykseen.

Ruoveden kuntakonserniin kuuluu pääosin asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöitä, lisäksi kunta on osakkaana eri kuntayhtymissä (tarkempi erittely osiossa 9.1 Kuntakonserni).

Kunnanhallitus valtuutti (08.10.2018 § 133) kunnanjohtaja Eeva Kyrönviidan ja hallintojohtaja Riku Rekosen käymään omistajaohjaukseskustelun Ruoveden Asunnot Oy:n kanssa ja antamaan omistajaohjauksen. Ruoveden Asunnot Oy:lle annettiin seuraava omistajaohjaus:

Tytäryhtiö	Tavoitteet/mittarit	Tavoite 2019
Ruoveden Asunnot Oy	Käyttöaste, % Vuokralaisten vaihtuvuus % Luottotappiot % liikevaihdosta Vuokrasaamiset % liikevaihdosta Yhtiö kattaa vuokratuloilla käyttömenot sekä ylläpitoinvestoinnit	yli 91 % alle 20 % alle 0,3 % alle 1,0 %

Taulukko 1. Kuntakonsernin tytäryhtiöille asettamat tavoitteet.

Muut tavoitteet tai omistajaohjus

- Kaikkiin vieraalla pääomalla toteutettaviin investointeihin pyydetävä omistajan hyväksyntä hallintosäännön määräysten mukaisesti ja toteutettavista investoinneista raportoidaan talousraportoinnin (kunnan osavuositarkastusten aikataulu) yhteydessä omistajalle (kunnanhallitus).
- Kaikkiin yli 30 000 euron hankintoihin pyydetään omistajan hyväksyntä, vaikka ne rahoitettaisiin omalla pääomalla. Kaikista 10 000 – 30 000 euron hankinnoista ilmoitetaan kunnanhallitukselle ja kaikista raportoidaan talousraportoinnin yhteydessä kunnanhallitukselle.
- Yhtiön hallitus käsittelee säännöllisesti (talousraportointi) hyväksytyt ja hylätyt asukasvalinnat. Hylätyistä asukasvalinnoista käsitellään hylkäämisperusteet (ei henkilötasolla).
- Päättäneet vuokrasopimukset tulee raportoida yhtiön hallitukselle säännöllisesti esimerkiksi vapaaehtoisen asukaskyselyn avulla siten, että palautetta voidaan käyttää palvelun kehittämiseen.
- Asuntokohtainen lainarasitus pienenee.
- Raportoinnit toteutetaan kunnanhallitukselle kunnan talousraportoinnin aikataulun mukaisesti (osavuositarkastukset).

TULOSLASKELMAOSA

5. TALOUSARVIO OSASTOITTAIN

5.1 HALLINTO- JA TALOUSOSASTO

Tulosyksikkö	VAALILAUTAKUNTA					
<i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i>						
Vuonna 2019 järjestetään eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit, jonka yhteydessä järjestetään maakuntavaalit.						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	54	16 368	16 000	-2,2	16 000	16 000
Toimintamenot	-21 299	-28 783	-18 962	-34,1	-18 962	-18 962
Toimintakate	-21 245	-12 415	-2 962	-76,1	-2 962	-2 962
Tilikauden ylij./alij.	-21 245	-12 415	-2 962	-76,1	-2 962	-2 962

	TARKASTUSLAUTAKUNTA					
<i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i>						
Tarkastuslautakunnan tehtävänä on hallinnon ja talouden tarkastamisen järjestäminen. Lisäksi tehtäviin kuuluu arvioida ovatko talousarviossa esitetyt taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuneet valtuuston edellyttämällä tavalla.						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Toimintamenot	-13 439	-15 293	-10 469	-31,5	-10 469	-10 469
Toimintakate	-13 439	-15 293	-10 469	-31,5	-10 469	-10 469
Tilikauden ylij./alij.	-13 439	-15 293	-10 469	-31,5	-10 469	-10 469

Tulosyksikkö	LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO					
<i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i>						
Luottamushenkilöhallintoon kuuluvat kunnanvaltuuston, -hallituksen ja lautakuntien kokouksista aiheutuvat kustannukset.						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Toimintamenot	-92 620	-95 159	-109 619	15,2	-109 619	-109 619
Toimintakate	-92 620	-95 159	-109 619	15,2	-109 619	-109 619
Tilikauden ylij./alij.	-92 620	-95 159	-109 619	15,2	-109 619	-109 619

Tulosyksikkö	YLEISHALLINTO					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Yleishallinnon tulosyksikkö sisältää yleisjohdon, kirjainpito- ja laskentatoimen, tietojenkäsittelyn, arkistohoidon ja puhelinvaihteen, monistamon, palkanlaskennan, isännöinnin ja yleishallinnon yhteiset menot.</p> <p>Kuntastrategiaa toteuttavat toimenpiteet:</p> <p>Talous- ja hallintopalvelujen organisointiselvitys ja prosessityö</p> <p>Asuntotoimen organisointiselvitys</p> <p>Uudistamme hallintosäännön</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	75 825	350 295	326 734	-6,7	326 734	326 734
Toimintamenot	-620 823	-733 098	-722 957	-1,4	-701 268	-680 230
Toimintakate	-544 998	-382 803	-396 223	3,5	-374 534	-353 496
Tilikauden yli./alij.	-547 928	-405 302	-424 502	4,7	-402 813	-381 775

Tulosyksikkö	MUU YLEISHALLINTO					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Muu yleishallinto koostuu mm. suhdetoiminnasta, verotuksen kustannuksista, joukkoliikenteen menoista ja kuntasuunnittelusta.</p> <p>Kuntastrategiaa toteuttavat toimenpiteet:</p> <p>Kuljetuspalveluselvitys</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	25 354	6 000	3 000	-50,0	3 000	3 000
Toimintamenot	-287 670	-311 008	-311 547	0,2	-311 547	-311 547
Toimintakate	-262 316	-305 008	-308 547	1,2	-308 547	-308 547
Tilikauden yli./alij.	-262 316	-305 008	-308 547	1,2	-308 547	-308 547

Tulosyksikkö	PALO- JA PELASTUSTOIMI					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Palo- ja pelastustoimen menot ovat ostopalvelukustannuksia Tampereen kaupungin pelastuslaitokselle.</p>						

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Toimintamenot	-329 555	-328 300	-337 288	2,7	-337 288	-337 288
Toimintakate	-329 555	-328 300	-337 288	2,7	-337 288	-337 288
Tilikauden ylij./alij.	-329 555	-328 300	-337 288	2,7	-337 288	-337 288

Tulosyksikkö	YHTEINEN HENKILÖSTÖHALLINTO					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Yhteinen henkilöstöhallinto koostuu yhteistoiminnasta ja työsuojelusta, työpaikkaruokailusta, työkuoron ylläpitämisestä ja henkilöstön virkistäytymisestä, henkilöstön muistamisista sekä koulutuksesta.</p> <p>Kuntastrategiaa toteuttavat toimenpiteet:</p> <p>Laadimme henkilöstön laadullisen ja määrällisen suunnitelman 2019-2021</p> <p>Huolehdimme työntekijöiden hyvinvoinnista ja työssä jaksamisesta</p> <p>Huolehdimme, että meillä on oikeat henkilöt, oikeassa paikassa, oikeaan aikaan</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	518					
Toimintamenot	-37 825	-59 054	-54 973	-6,9	-54 973	-54 973
Toimintakate	-37 308	-59 054	-54 973	-6,9	-54 973	-54 973
Tilikauden ylij./alij.	-37 308	-59 054	-54 973	-6,9	-54 973	-54 973

Tulosyksikkö	TYÖLLISYYDENHOITO					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Työllisyydenhoito koostuu työllistämistuen kuntaosuu-teen varatusta määrärahasta, työpajatoiminnasta ja kuntouttavasta työtoiminnasta. Palkkatukea haetaan noin 20 henkilölle osa-aikaiseen (85 % työajasta) työsuhteeseen 6 kk:n jaksoissa läpi vuoden, sekä palkataan kaikki kunnalle työllistämisvelvoitteen perusteella osoitetut.</p> <p>Nuorten työpajatoimintaan haetaan valtion avustusta 35.000 € vuodelle 2019. Työpajatoiminnassa on eri osa-alueita, joita ovat Työpaja Amanda (ompelu-, käsi-, askartelu -ja siivousyöt sekä kauppa-asiointipalvelu), Työpaja Akseli (puu -ja metalli -ja ympäristönhoitotyöt, sekä ruuankuljetuspalvelut). Työpajatoiminnassa on 2 vakituista työnhajaaja.</p>						

<p>Kuntouttavaa työtoimintaa ohjaa yksi vakituinen ohjaaja. Toimijoita on noin 54 – 74 henkilöä/ kk.</p> <p>Yhteispalvelusta on kunnalla ollut sopimus Kelan ja TE-toimiston kanssa vuodesta 2013 asti. Yhteispalveluste tarjoaa avustavaa asiakaspalvelua. Kelan etäpalvelu on alkanut kokeiluna 1.12.2016 alkaen.</p> <p>Tavoitteena on työllisyyden parantaminen, syrjäytymisen ehkäisy ja elämänhallinnan tukeminen. Työllistämisen tapahtuu kunnallisen ja valtiollisen työllistämistuen turvin.</p> <p>Sitovat tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työllistää tai järjestää kuntouttavaa työtoimintaa henkilöille, jotka ovat työttömänä tai joiden työllistyminen on pitkittynyt tai jotka ovat syrjäytymisvaarassa. <p>Muut tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työllisyysjakson jälkeen on tavoitteena sijoittua työelämään tai koulutukseen. Työpajoilla toiminnan seurannassa on käytössä PARTY-järjestelmä, sekä pajatyön vaikuttavuutta seurataan Sovari-sosiaalisen vahvistumisen mittarilla. Oppisopimuskoulutuksen avulla parannetaan ilman ammatillista koulutusta olevien työttömien ammattitaitoa ja sijoittumista avoimille työmarkkinoille. • Työpaja tuottaa palveluita kuntalaisille ja kunnan organisaatiolle. 	
---	--

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	383 305	380 200	392 000	3,1	392 000	392 000
Toimintamenot	-722 685	-867 608	-858 567	-1,0	-858 567	-858 567
Toimintakate	-339 379	-487 408	-466 567	-4,3	-466 567	-466 567
Tilikauden ylij./alij.	-339 379	-487 408	-466 567	-4,3	-466 567	-466 567

Tulosyksikkö	ELINKEINOTOIMEN HALLINTO					
<p>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</p> <p>Elinkeinotoimen hallinnon tavoitteena on turvata elinkeino- ja maaseutupalvelujen asianmukainen tarjonta. Hallinto sisältää maaseutupalvelujen ja muun elinkeinotoimen hallinnon menot.</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	997					
Toimintamenot	-157 432	-203 174	-200 539	-1,3	-200 539	-200 539
Toimintakate	-156 435	-203 174	-200 539	-1,3	-200 539	-200 539
Tilikauden ylij./alij.	-156 435	-203 174	-200 539	-1,3	-200 539	-200 539

Tulosityksikkö

VARSINAINEN ELINKEINOTOIMI

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Varsinainen elinkeinotoimi vastaa kuntamarkkinoinnista, elinkeinotoiminnan ja matkailupalvelujen kehittämistä sekä tukemisesta, yhteistyöstä alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa sekä avusta investointien ja avustusten hankkimisessa.

Kunnan omat kehittämishankkeet sekä hankkeisiin osallistuminen, yrityksiin liittyvä koulutusyhteistyö sekä tapahtumat. Varsinaisen elinkeinotoiminnan tavoitteet:

- tarjota neuvontaa aloittaville yrittäjille ja kunnassa jo toimiville yrityksille
- avustaa tukien hankinnassa
- huolehtia kunnan teollisuustilojen korkeasta käyttöasteesta
- houkutella kuntaan uusia investointeja ja yrityksiä
- kehittää kunnan ja yrittäjien välisiä vuorovaikutusta
- parantaa kunnan yrittäjyysilmapiiriä ja imagoa
- kehittää edelleen yhteistyötä elinkeinotoimijoiden ja lähikuntien kanssa
- markkinoida kuntaa muuttokohteena uusille asukkaille
- kehittää kunnan elinkeinotoimen kehittämiseen tähtäviä toimia kuntastrategian mukaisesti

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	2 286					
Toimintamenot	-188 390	-258 050	-349 390	35,4	-349 390	-349 390
Toimintakate	-186 105	-258 050	-349 390	35,4	-349 390	-349 390
Tilikauden ylij./alij.	-186 105	-258 050	-349 390	35,4	-349 390	-349 390

Tulosyksikkö	RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUYKSIKKÖ					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Yksikkö vastaa kunnan ruoka- ja siivouspalveluiden järjestämisestä.</p> <p>Ruokapalveluiden asiakkaiden hyvinvoinnista huolehditaan tarjoamalla täysipainoisia aterioita noudattamalla voimassa olevia suosituksia. Ruokapalveluiden tuottaminen painottuu omaan tuotantoon. Ruokapalveluiden ateriainnot lasketaan tuotekohteisesti kustannuslaskentaa käyttäen.</p> <p>Siivouspalvelut luovat osaltaan toimintaedellytykset kunnan tiloissa toimiville ylläpitämällä ja parantamalla tilojen puhtaus- ja hygieniatasoa. Perustoiminnot toteutetaan omana työnä, jota täydennetään sisäisenä ostopalveluna.</p> <p>Kuntastrategiaa toteuttavat toimenpiteet:</p> <p>Lisätään lähiruuan käyttöä julkisissa ateriapalveluissa ja määritellään lähiruoka siten, että se on tuoretta ja jäljitettävää mahdollisimman lähellä tuotettua suomalaista ruokaa, jonka alkuperä, tuottaja ja valmistaja tiedetään. Lisäksi selvitetään toiminnan järjestämistä vaihtoehtoja.</p> <p>Nostetaan kouluruoan arvostusta ja maittavuutta</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	1 358 896	1 422 006	1 306 791	-8,1	1 306 791	1 306 791
Toimintamenot	-1 308 769	-1 411 283	-1 298 309	-8,0	-1 298 309	-1 298 309
Toimintakate	50 127	10 723	8 482	-20,9	8 482	8 482
Tilikauden ylij./alij.	30 396	0	344	100,0	344	344

Osasto	HALLINTO- JA TALOUSOSASTO YHTEENSÄ					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	1 847 234	2 174 869	2 044 525	-6,0	2 044 525	2 044 525
Toimintamenot	-3 780 508	-4 310 810	-4 272 620	-0,9	-4 250 931	-4 229 893
Toimintakate	-1 933 273	-2 135 941	-2 228 095	4,3	-2 206 406	-2 185 368
Tilikauden ylij./alij.	-1 955 934	-2 169 163	-2 264 512	4,4	-2 242 823	-2 221 785

Huomioita yksikkörakenteen muutoksista ja sen vaikutuksesta lukujen vertailukelpoisuuteen:

Hallinto- ja talousosaston toimintamenoissa on matkailupalveluiden ja kuntamarkkinoinnin kustannuspaikalla 80 000 euron varaus Helvetinkolun tie kohdassa avustukset yhteisöille.

5.2 SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO (Virtain ja Ruoveden sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistoiminta-alue)

Ruoveden kunnanvaltuusto on tehnyt päätöksen siitä, että Ruovesi purkaa Virtain ja Ruoveden sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistoimintasopimuksen. Valtuusto nimesi työryhmän valmistelemaan sopimuksen purkamiseen liittyviä asioita. Virtain ja Ruoveden sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistoimintasopimus päättyy 31.12.2019

Ruoveden kunta vaihtaa PARAS-lainsäädännön edellyttämää yhteistoiminta-alueetta Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen yhteistoiminta-alueeseen. Mänttä-Vilppula ja Juupajoki ovat tehneet päätökset neuvottelujen käynnistämistä Ruoveden kanssa. Neuvottelut ja yhteistoiminta-alueen vaihtamiseen liittyvät toimenpiteet toteutetaan vuoden 2019 aikana, siten että Ruovesi siirtyy Mänttä-Vilppulan yhteistoiminta-alueeseen viimeistään 1.1.2020. Muutosvalmisteluihin on tehty 400 000€ määrärahavaraus vuodelle 2019.

Perusturvalautakunta velvoitti perusturvaosaston ja Keiturin Soten laatimaan tammikuun 2019 loppuun mennessä talouden tasapainottamisohjelmaesityksen. Ohjelman tavoitteena tulee olla, että Ruoveden kunnan toimintamenoit eivät kasva vuoden 2018 talousarvion toimintamenoista. Sopeuttamistarve on -640 000€.

Tulosyksikkö	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN TUKIPALVELUT					
<i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i>						
Muutoksena aiempien vuosien talousarvioihin Virtain kaupunki on ivvittänyt terveyspalveluiden tukitoimintojen kustannukset sosiaali- ja terveyspalveluiden tulosalueiden kustannuksiin selkeyttääkseen raportointia.						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Toimintameno	-568 611					
Toimintakate	-568 611					
Tilikauden ylij./alij.	-568 611					

Tulosyksikkö	PERUSTERVEYDENHUOLTO					
<i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i>						
Suun terveydenhuolto siirtyy kokonaisuudessaan Keiturin Sote Oy:n hoidettavaksi vuoden 2019 alusta. Palvelun laatua kehitetään jatkossa omien hammaslääkärien toimesta. Yhteisten ja tasa-arvoisten toimintamallien luominen yhteistoiminta-alueelle asetetaan tavoitteeksi. Haasteena on taata suuhygienistin työpanos kummankin kunnan alueelle.						
Yhteistoiminta-alueen terveyskeskuksissa järjestetään kiireellistä ja kiireetöntä hoitoa arkisin virka-aikana. Poliklinikan toiminnoista on vastannut toukokuusta 2017 alkaen Attendo Terveyspalvelut Oy. Lääkäripäivystystä yöaikaan ja viikonloppuisin järjestetään Tampereen Acutassa.						

<p>Kuntouttavan työotteen tuominen hoitotyöhön enenevässä määrin terveyskeskusten akuuttiosastoille on tärkeää, koska useat asiakkaista ovat ikäihmisiä, joidenka toimintakykyä kotikuntoiseksi tulee tukea mahdollisuuksien rajoissa.</p> <p>Akuuttiosaston ja kuntoutusosaston eriytyminen ja keskittyminen yhteistoiminta-alueella vahvistaa erityisosaamista kummallakin saralla. Muita kehitettäviä osa-alueita ovat liikkuvat palvelut.</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Toimintamenot	-4 504 897	-4 738 700	-4 373 137	-7,7	-4 154 480	-3 946 756
Toimintakate	-4 504 897	-4 738 700	-4 373 137	-7,7	-4 154 480	-3 946 756
Tilikauden ylij./alij.	-4 504 897	-4 738 700	-4 373 137	-7,7	-4 154 480	-3 946 756

Tulosyksikkö	ERIKOISSAIRAANHOITO					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Erikoissairaanhoidon palveluita ostetaan pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä. Ruovesi ja Virrat muodostavat yhteisen tilaajarengaan.</p> <p>Talousarviovuosi 2019 Talousarvioehdotuksessa on varattu Pirkanmaan sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoidon palveluiden hankintaan Ruoveden osalta -6.468.213 € sekä kalliin hoidon tasausmaksuun 300.000 €. Ruoveden erikoissairaanhoidon palvelusopimus Pirkanmaan sairaanhoitopiirille sisältää myös ensihoidon, kehitysvamman palvelun, erityisvelvoitemaksun ja välitettävät palvelut</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Toimintamenot	-6 413 311	-6 543 476	-7 523 076	15,0	-7 146 922	-6 789 576
Toimintakate	-6 413 311	-6 543 476	-7 523 076	15,0	-7 146 922	-6 789 576
Tilikauden ylij./alij.	-6 413 311	-6 543 476	-7 523 076	15,0	-7 146 922	-6 789 576

Tulosyksikkö	SOSIAALITYÖ
---------------------	--------------------

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Sosiaalihuoltolain mukaisiin yleisiin sosiaalipalveluihin kuuluvat mm. sosiaalityö ja -ohjaus, päihde- ja mielenterveystyö, kasvatus- ja perheneuvola, omaishoidon tuki ja asumispalvelut.

Erityislainsäädännön perusteella tarjottavia kunnallisia sosiaalipalveluja ovat mm. vammaispalvelut ja kehitysvammaisten erityishuolto, toimeentulotuki, lastensuojelu, kuntouttava työtoiminta, lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuteen liittyvä sovittelu ja perhehoito. Sosiaalipalvelut jaetaan subjektiivisen oikeuden palveluihin ja määrärahasidonnaisiin palveluihin. Subjektiivinen oikeus tarkoittaa sitä, että asiakkaalle on myönnettävä palvelu, jos hän täyttää kriteerit. Useat vammaispalvelut ovat edellä mainittuja subjektiivisia palveluja. Määrärahasidonnaisia palveluja ovat mm. omaishoidon tuki ja sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu.

Ruoveden sosiaalitoimistossa on kaksi työntekijän virkaa ja lisäksi sosiaalitoimiston työntekijöihin kuuluvat perhetyöntekijä ja toimistosihiteeri.

Sote- ja maakuntavalmisteluun liittyvä valtakunnallinen lapsi- ja perhepalvelujen LAPE- kärkihanke päättyy vuoden 2018 lopussa. Toimintamallia jatketaan ja palvelujen painopistettä pyritään edelleen siirtävään ennaltaehkäiseviin palveluihin, varhaiseen tukeen ja hoitoon.

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Toimintamenot	-1 737 739	-1 759 835	-1 874 652	6,5	-1 780 919	-1 691 873
Toimintakate	-1 737 739	-1 759 835	-1 874 652	6,5	-1 780 919	-1 691 873
Tilikauden ylij./alij.	-1 737 739	-1 759 835	-1 874 652	6,5	-1 780 919	-1 691 873

Tulosyksikkö	KEHITYSVAMMAHUOLTO
---------------------	---------------------------

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminnasta osa on siirretty Virroille kehitysvammaisten toimintakeskus Ahjoon. Osa toiminnasta ostetaan Honkala kodilta, kuten myös asumisen tukipalvelut keskustassa. Asumispalveluja hankitaan muun muassa Mänttä-Vilppulasta, Autismisäätiöltä ja Esperiltä.

Kehitettäviä alueita ovat yhteistoiminta-alueella tarkoituksenmukainen työtoiminta, ostopalveluiden oikeanlainen kohdentuminen, sillä osa ostopalvelupaikoista on kalliita.

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Toimintamenot	-941 485	-1 200 849	-1 000 697	-16,7	-950 662	-903 129
Toimintakate	-941 485	-1 200 849	-1 000 697	-16,7	-950 662	-903 129
Tilikauden ylij./alij.	-941 485	-1 200 849	-1 000 697	-16,7	-950 662	-903 129

Tulosyksikkö	KOTI- JA VANHUSTYÖ					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Tulosalueeseen kuuluu kotihoito (kotipalvelu ja kotisairaanhoidon yhdistettynä) sekä tukipalveluna ateria-, asiointi-, kylvytys ja turvapuhelinpalvelu. Lisäksi tulosalue sisältää Kotirannan Koivukodin laitoshoidon sekä Kuusikodin ja Mäntykodin tehostetun palveluasumisen yksiköt, Honkalassa toimivan Majakan tehostetun palveluasumisen yksikön ja Honkalalta ostetun kuntouttavan päivätoiminnan sekä Harjukodin Toivolan laitoshoidon ja Tyynelän tehostetun palveluasumisen yksiköt. Tuloalueeseen kuuluvat myös 65-vuotiaiden sekä sotainvalidien omaishoito.</p> <p>Omaishoitajien tuen määräraha pidetään tasolla, joka mahdollistaa tuen myöntämisen kaikille kriteerit täyttävälle henkilöille.</p> <p>Kotihoidossa toteutetaan kehittämishanke, jonka tavoitteena on parantaa työntekijöiden työihtiyyttä, asiakaspalvelua sekä lisätä kustannustehokkuutta. Hanke toteutetaan yhteistyössä TAMK:n kanssa.</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Toimintamenot	-5 897 594	-6 102 210	-6 353 132	4,1	-6 035 475	-5 733 702
Toimintakate	-5 897 594	-6 102 210	-6 353 132	4,1	-6 035 475	-5 733 702
Tilikauden ylij./alij.	-5 897 594	-6 102 210	-6 353 132	4,1	-6 035 475	-5 733 702

Tulosyksikkö	SOTE-MUUTOSPROJEKTI					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Tulosyksikköön sisältyvät muutosjohtajan palkkauskustannukset ja muutosprojektiin liittyvät palvelujen ostot.</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Toimintamenot			-400 000	100,0		
Toimintakate			-400 000	100,0		
Tilikauden ylij./alij.			-400 000	100,0		

Tulosyksikkö	MUU SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Tulosyksikkö sisältää ympäristöterveydenhuollon ostopalvelut Keuruun kaupungilta sekä sosiaali- ja terveysosaston KuEL-perusteiset maksut.</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Toimintamenot	-533 908	-518 670	-540 563	4,2	-540 563	-540 563
Toimintakate	-533 908	-518 670	-540 563	4,2	-540 563	-540 563
Tilikauden ylij./alij.	-538 854	-523 612	-545 501	4,2	-545 501	-545 501

Osasto	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Toimintamenot	-20 597 545	-20 863 740	-22 065 257	5,8	-20 609 021	-19 605 599
Toimintakate	-20 597 545	-20 863 740	-22 065 257	5,8	-20 609 021	-19 605 599
Tilikauden ylij./alij.	-20 602 491	-20 868 682	-22 070 195	5,8	-20 613 959	-19 610 537

5.3 SIVISTYSOSASTO

Sivistyslautakunnan alainen toiminta

Tulosyksikkö	OPETUSTOIMINNAN HALLINTO
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Toiminnan päätavoitteet:</p> <p>Sivistyslautakunnan tehtävänä on kasvatuksen ja koulutuksen peruspalvelujen ja niiden vaatimien tukipalveluiden järjestäminen kuntalaisille varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön sekä vapaa-ajan toiminnan osalta. Palvelujen tuottajina ovat ryhmäperhepäivähoito, päiväkodit, koulut ja oppilaitokset, kirjasto sekä toimiva hallinto. Sivistystoimen palveluksessa työskentelee yhteensä 89 henkilöä, joista kaksi osa-aikaisesti. Vapaan sivistystyön osalta yhteistyötä tehdään Autere-opiston ja Merikanto -opiston kanssa. Lukiokoulutusta hallinnoi Sastamalan koulutuskuntayhtymä (Sasky).</p> <p>Toiminnan ja tulosten parantaminen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Laadukkaita ja monipuolisia sivistyspalveluita tuotetaan yhteistyötä syventämällä ja verkostoitumalla oman kunnan sisällä, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Työtä, osaamista ja vastuuta jaetaan joustavan tasaisesti. 2. Palveluiden järjestämisessä painotetaan asiakaslähtöistä, ennaltaehkäisevää ja osallistavaa toimintaa. 3. Palveluita järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti. Toteutumista mitataan osavuosi- ja tilinpäätöstietojen avulla. 4. Palveluita kehitetään mm. erilaisten hankkeiden kautta. <p>Osaava työvoima ja hyvinvoinnin edistäminen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kehitetään vahvuuksiin ja onnistumisiin keskittyvää vuorovaikutusta johtamisessa ja toiminnassa. 2. Mahdollistetaan henkilöstön osaamisen kehittyminen ja hyvinvointi täydennyskoulutusta tarjoamalla sekä keskinäistä yhteistyötä lisäämällä. 3. Käytetään varhaisen tuen mallia henkilöstöjohtamisessa.	

4. Henkilöstön työkyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseksi järjestetään tyhy-päiviä sekä maksuttomia liikuntavuroja (uinti, kuntosali, salibandy).

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	10 931	13 500	52 360	287,9	52 360	52 360
Toimintamenot	-148 919	-169 594	-256 165	51,0	-256 165	-256 165
Toimintakate	-137 988	-156 094	-203 805	30,6	-203 805	-203 805
Tilikauden ylij./alij.	-137 988	-156 094	-203 805	30,6	-203 805	-203 805

Tulosyksikkö	VARHAISKASVATUS
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Toiminnan ja tulosten parantaminen</p> <p>Tavoitteena on tuottaa kuntalaisille tarkoituksenmukaisia, joustavia ja laadukkaita varhaiskasvatuksen palveluja. Palvelujen tarjonta on monipuolista: 30%, 60%, 80% ja 100 %:n palvelu sekä tilapäinen hoito. Toiminta perustuu Ruoveden kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan (VASU). Lisäksi jokaiselle lapselle laaditaan yhteistyössä huoltajien kanssa lapsen VASU, jonka toteutumista seurataan ja arvioidaan. Arvioinnin kautta toimintaa kehitetään. Kehittämisen lähtökohtana on tiivis yhteistyö kunnan eri sektoreiden välillä. Tavoitteena on ennaltaehkäisevä, asiakaslähtöinen ja osallistava toiminta. Yhteistyötä tehdään:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yksiköiden sisällä tiimityön kautta • eri varhaiskasvatusyksiköiden välillä toiminnan laadun ja tehokkuuden varmistamiseksi (esim. henkilöstön liikkuvuus sijaisuuksien järjestämisessä) • perheiden kanssa osallistaen lapset ja aikuiset toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen mm. pitämällä VASU-keskusteluita ja yhteisiä tilaisuuksia sekä toteuttamalla kyselyitä. Saatua palautetta arvioidaan ja toimintaa kehitetään. • sosiaalitoimen ja lastenneuvolan sekä kouluterveydenhoidon ja kasvatus- ja perheneuvolan kanssa. • kunnan eri sektoreiden kanssa esim. koulut, vanhuspalvelut, kulttuuri, vapaa-aika, liikunta-toimi. Osallistutaan kunnan Laku-ryhmään (lastenkulttuuri). • Ylä-Pirkanmaan kuntien varhaiskasvatuksen järjestäjien kanssa tavoitteena uusien käytän- 	

teiden kehittäminen, vertaistuen saaminen

Varhaiskasvatuksen vaihtoehtona maksetaan lasten kotihoidontukea n. 40 ruovesiläiselle lapselle. Varhaiskasvatuksen kustannuskehitystä seurataan laskemalla yksikköhinnat (kustannukset/lapsi).

Hyvinvointi:

Mahdollistetaan henkilöstön osaamisen kehittyminen ja hyvinvointi täydennyskoulutusta tarjoamalla sekä keskinäistä yhteistyötä lisäämällä. Käydään vuosittain kehityskeskustelut henkilöstön ja esimiehen välillä. Henkilöstön työkyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseksi on mahdollisuus maksuttomaan kuntosalin ja uima-altaan käyttöön (Honkala).

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	148 666	133 550	105 000	-21,4	105 000	105 000
Toimintamenot	-1 464 597	-1 459 791	-1 514 205	3,7	-1 514 205	-1 514 205
Toimintakate	-1 315 931	-1 326 241	-1 409 205	6,3	-1 409 205	-1 409 205
Tilikauden ylij./alij.	-1 317 408	-1 326 241	-1 412 159	6,5	-1 412 159	-1 412 159

Tulosyksikkö

PERUSOPETUS (0-9 luokat, yhtenäiskoulu, Pekkala, Visuvesi)

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Toiminnan ja tulosten parantaminen

Tavoitteena on perusopetuksen kokonaisvaltainen pedagoginen kehittäminen OPS 2016 mukaisessa hengessä.

- OPS 2016 mukaisen oppimiskäsityksen omaksuminen
- opetuksen kehittäminen koulutuksen avulla sekä opetushenkilöstön keskinäistä yhteistyötä lisäämällä (tiimit, tutortoiminta), uusien opetusjärjestelyiden vakiinnuttaminen
- opetussuunnitelmatyön jatkaminen 9.-luokille, arviointikäytäntöjen kehittäminen oppimiseen ja koulu yhteisöjen toimintaan liittyen
- erityisopetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen erityisopetuksen kehittämissuunnitelmaa toteuttaen, sen toteutumista arvioiden ja toimintaa kehittämällä (Oppimisen tuki – hanke)

Toiminnan laadukasta ja kustannustehokasta järjestämistä suunnitellaan ja seurataan tarkasti sekä reagoidaan muutostarpeisiin. Varmistetaan, että opetusryhmät ovat pedagogisesti ja taloudellisesti kestäväillä

pohjalla. Koulun yhdysluokat ryhmitellään luokkakokojen mukaan tarkoituksenmukaisesti niin kauan, kun erityisen pieniä luokkaryhmiä kouluilla on. Esiopetusjärjestelyt kyläkouluilla toteutetaan yhdessä 1–2-luokkien opetuksen kanssa. Järjestetään lasten iltapäivätoiminta tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.

Tarkastellaan perusopetuksen opettajien virkoja sekä avustajien toimenkuvia oppilasmäärää vastaavaksi; lukumäärä ja rakenne. Varaudutaan mahdollisiin oppilasmäärien muutoksiin.

Hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäiseminen

Oppilaille luodaan turvallinen oppimisympäristö järjestämällä toimivat oppilashuoltopalvelut; säilyttämällä riittävät kuraattori- ja terveydenhoitopalvelut sekä arvioimalla ja kehittämällä oppilashuoltosuunnitelmien mukaista toimintaa. Oppilaiden hyvinvointia mitataan erilaisin kyselyin (mm. kiusaamiskyselyt, hyvinvointiprofiili, terveystarkastukset).

Kouluyhteisön hyvinvointia tuetaan lisäämällä liikuntaa ja toiminnallisuutta monipuolisia opetusmenetelmiä ja koulun ulkopuolista opetusta hyödyntäen sekä liikunnallista välituntitoimintaa kehittämällä (Liikkuva koulu –hanke, kerhotoiminnan kehittäminen -hanke).

Yhteisöllinen toimintakulttuuri on laadukkaan perusopetuksen, oppimisyhteisön hyvinvoinnin ja oppimismotivaation edellytys. Sitä rakennetaan toimivalla yhteistyöllä henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien kanssa.

- Yhteistyö perustuu arvostavaan ja toisia kunnioittavaan vuorovaikutukseen, jota kehitetään mm. Tunne! Älyä! –hankkeen avulla. Vuorovaikutuksen lähtökohtana on positiivinen pedagogiikka ja vahvuuksien sekä mahdollisuuksien näkeminen oppimistilanteissa.
- Oppilaiden osallisuutta toimintakulttuurin kehittämisessä lisätään (oppilaskunta, kummitoiminta, tukioppilastoiminta, ryhmänohjaustunnit, yhteistyö ruoka- ja siivoushuollon kanssa).
- Kodin ja koulun yhteistyötä kehitetään (esim. viestintä, tiedotus, keskustelut) ja vanhempain toimikuntien toimintaa tuetaan.

Yhteistyötä kehitetään varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä (esim. nivelkohdat, henkilöstön yhteistyö, iltapäivätoiminta). Yhteistyötä lisätään 3. sektorin toimijoiden kanssa (ikäihmiset, yhdistykset, yritykset).

Arviointijärjestelmän kehittäminen:						
<ul style="list-style-type: none"> • opetustoiminnan laadun seuranta (mm. kyselyt, valtakunnalliset kokeet), lukuvuosisuunnitelmien toteutumisen arviointi • perusopetuksen kustannuskehitystä seurataan laskemalla yksikköhinnat (kustannukset/oppilas) • opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehittäminen (kehityskeskustelut, täydennyskoulutus, sisäinen koulutus) • työyhteisöjen työhyvinvoinnin ylläpito ja kehittäminen (työhyvinvointiprofili). 						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	142 146	85 850	94 300	9,8	94 300	94 300
Toimintamenot	-3 806 462	-3 860 843	-3 788 414	-1,9	-3 788 414	-3 788 414
Toimintakate	-3 664 316	-3 774 993	-3 694 114	-2,1	-3 694 114	-3 694 114
Tilikauden ylij./alij.	-3 664 351	-3 775 021	-3 694 137	-2,1	-3 694 137	-3 694 137

Tulosyksikkö	RUOVEDEN LUKIO (hallinto, opetustoim.kv.toiminta)					
<i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i>						
Osaava työvoima ja syrjäytymisen ehkäisy						
<p>Tavoitteena on säilyttää vetovoimainen lukiokoulutus Ruovedellä markkinointia ja toiminnan sisältöjä kehittämällä yhteistyössä Saskyn kanssa. Lukiossa on mahdollista opiskella ratsastusta sekä harjoitella tavoitteellisesti esim. jääkiekkoa, pesäpalloa ja elektronista urheilua. Uutena linjana lukiossa on tarjolla eläinlääketieteellinen linja. Koulutuksen määrällisistä ja laadullisista tavoitteista sovitaan tarkemmin Sasky koulutuskuntayhtymän ja Ruoveden kunnan välillä vuosittain tehtävässä sopimuksessa.</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	112 108	80 500	91 000	13,0	91 000	91 000
Toimintamenot	-463 122	-371 673	-364 219	-2,0	-364 219	-364 219
Toimintakate	-351 013	-291 173	-273 219	-6,2	-273 219	-273 219
Tilikauden ylij./alij.	-351 013	-291 173	-273 219	-6,2	-273 219	-273 219

Tulosyksikkö	MUUT OPPILAITOKSET					
<i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i>						
Hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy						
<p>Tavoitteena on taata lapsille ja nuorille mahdollisuus harrastaa ja opiskella musiikkia soittaen, laulaen ja tanssien.</p>						

Merikanto-opisto tuottaa Ruovedellä taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaiset palvelut musiikin ja tanssin taiteenaloilla. Lisäksi järjestetään varhaisiän musiikkikasvatusta eli muskariopetusta, tanssin opetusta sekä bändikerhoa.

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Toimintamenot	-56 078	-56 760	-58 240	2,6	-58 240	-58 240
Toimintakate	-56 078	-56 760	-58 240	2,6	-58 240	-58 240
Tilikauden ylij./alij.	-56 078	-56 760	-58 240	2,6	-58 240	-58 240

Tulosyksikkö RUOVEDEN OPISTO

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Hyvinvointi, osaava työvoima ja syrjäytymisen ehkäisy

Ruoveden Opisto tarjoaa monipuolisesti vapaan sivistystyön opetusta lapsille, nuorille ja aikuisille. Tavoitteena on edistää elinikäistä oppimista ja tarjota harrastusmahdollisuuksia kaikenikäisille.

Opiston toiminnassa yhteistyö jatkuu Mänttä-Vilppulan Autere-opiston kanssa. Kurssitarjontaa suunniteltaessa otetaan huomioon kuntalaisten toiveet.

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	14 103	12 400	12 400		12 400	12 400
Toimintamenot	-127 392	-157 308	-156 472	-0,5	-156 472	-156 472
Toimintakate	-113 289	-144 908	-144 072	-0,6	-144 072	-144 072
Tilikauden ylij./alij.	-113 289	-144 908	-144 072	-0,6	-144 072	-144 072

Tulosyksikkö KIRJASTOPALVELUT

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Toiminnan päätavoitteet:

Kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön ja monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Toiminnallaan kirjasto edistää sivistyksellisiä perusoikeuksia, lukutaitoa ja elinikäistä oppimista. Kirjasto tarjoaa myös virkistystä ja tuottaa hyvinvointia kaikenikäisille kuntalaisille.

Toimintaa seurataan ja arvioidaan toteutumien, tilastojen, tunnuslukujen ja palautteen avulla.

Toiminnan ja tulosten parantaminen:

Palvelujen aktiivinen käyttö: tavoitteena 65 000 kirjastokäyntiä

Tiivis yhteistyö kunnan eri sektoreiden ja paikallisten eri toimijoiden kanssa: yhteistyömuotojen ylläpitäminen ja edelleen kehittäminen mm. koulu- ja senioriyhteistyössä sekä tapahtumatoiminnassa.

Henkilökunnan osaamisen kehittäminen ja asiakaspalvelun korkea laatu: osallistutaan aktiivisesti Pirkanmaan kehittämiskirjaston koulutuksiin ja asiakaspalvelun kehittämishankkeeseen. Hyödynnetään enenevästi koulutusten etäosallistumismahdollisuutta. Tehostetaan asiakaspalautteen keräämistä.

Hyvä PIKI-yhteistyö yhteistoimintasopimuksen ja toimintaohjelman 2018-2022 mukaan.

Monikäyttöiset tilat ja monipolinen kokoelma:

Kirjaston kehittäminen oppimisympäristönä ja kohtaamispaikkana. Ryhmätilan asiakaskäytön edistäminen.

Aineistokokoelman uusiutuvuus ja tehokas kokoelmatyö: laatusuosituksen mukaiset hankinnat ja poistot. Kokoelmien sijoittelun kehittäminen.

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	10 131	7 610	7610		7610	7610
Toimintamenot	-295 555	-324 044	-320 818	-1,0	-320 818	-320 818
Toimintakate	-285 424	-316 434	-313 208	-1,0	-313 208	-313 208
Tilikauden ylij./alij.	-286 931	-316 434	-313 208	-1,0	-313 208	-313 208

Tulosyksikkö	LIIKUNTAPALVELUT
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy</p> <p>Liikuntapalveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä, fyysistä aktiivisuutta, liikuntaharrastusta sekä vahvistaa liikunnan kansalaistoiminnan elinvoimaisuutta paikallistasolla.</p> <p>Kuntalaisten liikkumiselle luodaan edellytyksiä kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.</p> <p>Kunnassa luodaan ja kehitetään erilaisia matalan</p>	

<p>kynnyksen liikuntamahdollisuuksia. Kuntalaisten omaehtoista liikkumista tuetaan ja kannustetaan eri teemoin ja tapahtumin.</p> <p>Kunnan ja seuraväen sekä alueellisten toimijoiden yhteistyötä tuetaan liikuntapalveluiden järjestämisessä. Seura-avustukset jaetaan hyväksytyin perustein.</p> <p>Aktivoinnin painopisteenä ovat työ- ja ikäihmisten terveysliikunnan lisääminen sekä liikkumattomien lasten ja nuorten saaminen liikuntaharrastusten pariin.</p> <p>Liikuntatoimi huolehtii Urheilukeskuksen ja siihen liittyvien liikuntapaikkojen kunnossapidosta ja kunnostuksesta. Jokaisen kyläkoulun yhteydessä ylläpidetään lähiliikuntapaikka.</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	26 718	17 000	17 000		17 000	17 000
Toimintamenot	-208 168	-255 579	-258 746	1,2	-258 746	-258 746
Toimintakate	-181 451	-238 579	-241 746	1,3	-241 746	-241 746
Tilikauden ylij./alij.	-195 814	-249 777	-250 533	0,3	-250 533	-250 533

Tulosyksikkö	NUORISOTYÖ
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy</p> <p>Nuorisotoimen tavoitteena on edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistumista sekä tukea nuorten itsenäistymistä. Työtä tehdään nuorisolain hengessä, jossa lähtökohtana on mm. yhteisöllisyys, yhteisvastuu, ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja tasa-arvo, sekä nuorten kasvun tukeminen ja elinolojen parantaminen.</p> <p>Työmuotojamme ovat järjestöjen tukeminen, toimintaryhmien ohjaaminen, leiritoiminta, retket, kulttuurim. tapahtumat, nuorisotila Vintin toiminta.</p> <p>Nuorten kasvun tukemiseksi toimimme yhteistyössä vanhempien, koulujen, seurakunnan, järjestöjen sekä muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.</p> <p>Etsivä nuorisotyö:</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö avustaa etsivän nuorisotyöntekijän palkkaamista aluehallintoviraston kautta jaettavilla avustuksilla. Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut.</p> <p>Etsivän työn ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-</p>	

vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa.

Etsivä nuorisotyö on aloittanut kansainvälisen erityisnuorisotyötoiminnan, jonka tarkoituksena on lisätä paikallisten nuorten mahdollisuuksia ja vaikuttaa koko yhteisöön kansainvälisyyttä lisäävästi. Tavoitteena on myös vastaanottaa EVS-vapaaehtoisia Euroopasta Ruovedelle.

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	51 011	52 000	56 800	9,2	56 800	56 800
Toimintamenot	-148 037	-154 784	-160 674	3,8	-160 674	-160 674
Toimintakate	-97 026	-102 784	-103 874	1,1	-103 874	-103 874
Tilikauden ylij./alij.	-97 026	-102 784	-103 874	1,1	-103 874	-103 874

Tulosyksikkö

KULTTUURITYÖ

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Hyvinvointi ja kulttuurin edistäminen

Kulttuuritoimen tavoitteena on edistää myönteistä kuntakuvaa, vaalia arvokkaita kulttuuriperinteitä ja luoda hyvinvointia tarjoamalla kulttuurielämyksiä sekä osallistamalla ihmisiä aktiiviseen toimintaan. Kulttuuritoimi järjestää tapahtumia ja yhteiskunnallisia tilaisuuksia sekä tukee omaehtoista harrastus- ja yhdistystoimintaa. Kulttuuritoimi toimii yhteistyössä taiteen eri alueilla ja eri ikäryhmät huomioiden.

Toimintaan kuuluu

- tiettyjen tapahtumien järjestäminen myös yhteistyössä sidosryhmien kanssa (Noitakäräjät, itsenäisyysjuhla, Runeberg –tilaisuudet, Noitien yö)
- Ruoveden kotiseutumuseon toiminnan suunnittelu ja kehittäminen.
- Ruoveden kesäesitteen toimittaminen
- Lastenkulttuuriryöryhmän toiminta, Lasten Pirkkaset -yhteistyöverkostossa toimiminen
- Viljamakasiinin taidenäyttelytoiminnan organisointi ja muun kesätoiminnan suunnittelu ja kehittäminen
- Pyynikkilän kesätoiminnan järjestäminen yhteistyössä yhdistysten kanssa

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	20 729	11 230	9 100	-19,0	9 100	9 100
Toimintamenot	-80 072	-88 084	-76 346	-13,3	-76 346	-76 346
Toimintakate	-59 342	-76 854	-67 246	-12,5	-67 246	-67 246
Tilikauden ylij./alij.	-59 342	-76 854	-67 246	-12,5	-67 246	-67 246

Osasto	SIVISTYSOSASTO YHTEENSÄ					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	536 545	413 640	445 570	7,7	445 570	445 570
Toimintamenot	-6 798 402	-6 898 460	-6 954 299	0,8	-6 954 299	-6 954 299
Toimintakate	-6 261 857	-6 484 820	-6 508 729	0,4	-6 508 729	-6 508 729
Tilikauden ylij./alij.	-6 279 239	-6 496 046	-6 520 493	0,4	-6 520 493	-6 520 493

5.4 TEKNINEN OSASTO

Teknisen toimen päävastuualueen tehtävänä on maankäytön suunnittelu, rakentamisen ja sen valvonnan, ympäristösuojelun, tie- ja liikenneväyläverkoston sekä teknisen huollon hoitaminen, kehittäminen ja yhteensovittaminen kunnassa siten, että elinkeinoelämän toimintaedellytykset turvataan ja kuntalaisilla on nyt ja tulevaisuudessa terveellinen, turvallinen, virikkeellinen ja viihtyisä elinympäristö.

Teknisten palvelujen tuottamisessa ja ylläpitämisessä kuntalaisille pyritään kestävän kehityksen mukaisiin, tasa-arvoisesti kuntalaisten hyvinvointiin kohdistuvaa, taloudellisesti edullisiin ja kestäviin ratkaisuihin.

Teknisen osasto jakautuu kolmen lautakunnan alaiseen toimintaan; tekninen lautakunta, ympäristölautakunta sekä tielautakunta. Lisäksi vesilaitos toimii omana taseyksikkönään. Vesilaitoksen johtokuntana toimii tekninen lautakunta. Vuoden 2019 aikana tarkastellaan lautakuntien yhdistämisen vaikutuksia hallintosäännön uudistamisen yhteydessä.

Voimassaolevan kuntastrategian tavoitteena on olla elinvoimainen, hyvän arjen kunta. Tekniselle toimialalle strategiassa on kaksi kehitettävää pääkohtaa; rakennetun ympäristön viihtyvyys ja mahdollistava maankäyttö. Nämä kohdat viitoittavat teknisien osaston kehitystyötä vuodelle 2019.

Teknisen lautakunnan alainen toiminta

Tulosityksikkö	TEKNINEN HALLINTO
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p><u>Henkilöstötavoitteet:</u> Osaston vahvuus vuoden 2019 alussa on 19 henkilöä, joista 2,5 ovat osa-aikaisia. Lisäksi ostopalvelusopimuksella on hankittu ympäristötarkastajan viiranhoito Vitain kaupungilta. Tämä sopimus on tarkoitus muuttaa vuoden 2019 alusta 0,6:sta 0,8:aan henkilötyöpanokseen.</p> <p><u>Laatutavoitteet:</u> Hallinnon laatutavoitteena on suorittaa toimialaansa kuuluvat tehtävät hyvän hallintotavan mukaisesti ottaen huomioon kuntastrategiassa annetut tavoitteet.</p> <p>Henkilöstöhallinnan osalta ammattitaitoa ylläpidetään mm. henkilöstön koulutuksen avulla.</p> <p>Riskien kartoituksessa todettuihin riskikohtiin kiinnitetään toiminnassa huomiota ja merkittävistä asioista raportoidaan osavuosisikatsausten yhteydessä kunnanhallitukselle.</p> <p>Osasto seuraa talouden toteutuvia lukuja kuukausittain. Osavuosisikatsaukset tehdään kunnanhallituksen ohjeistuksen mukaisesti</p> <p><u>Kehitystavoitteet:</u></p> <p>Strategian mukaan ympäristöviihtyisyyden parantaminen ja maankäyttö – ja lupapalveluiden ylläpitäminen nykyisellä tai paremmalla tasolla.</p> <p><u>Taloudellisuustavoitteet:</u> Teknisen osaston toimintatulot ovat vähintään talousarvion mukaiset.</p>	

<p>Toimintamenot ovat korkeintaan talousarvion mukaiset.</p> <p>Tilakeskuksen tavoite on saada kiinteistöjen tulot kattamaan käyttö ja korjausmenot.</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	3 510	3 700	3 300	-10,8 %	3 350	3 400
Toimintamenot	-283 935	-277 113	-318 635	15,0 %	-296 010	-300 450
Toimintakate	-280 424	-273 413	-315 335	15,3 %	-292 660	-297 050
Tilikauden ylij./alij.	-295 880	-285 950	-325 536	13,8 %	-303 014	-307 559

Tulosyksikkö	LIIKENNEVÄYLÄT					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Kadut</p> <p><u>Määrätavoitteet:</u> Katuojen hoitomäärien tasossa määrätavoitteena on kunnossapitostandardien mukainen hoito, jolloin vältetään "ylihoito".</p> <p><u>Laatutavoitteet:</u> Laatutavoitteena on pitää kaavatiet ja kevyenliikenteen väylät liikennettä tyydyttävässä kunnossa myös talviaikana siten, että pyritään turvaamaan tienkäyttäjien turvallinen liikkuminen. Taso pyritään pitämään edellisten vuosien tasolla.</p> <p>Katuvalaistus</p> <p><u>Määrätavoitteet:</u> Katuvalaistuksen määrätavoitteeksi on asetettu valaisimien määrään pysyttäminen ennallaan. Katuvalaistuksen energiakulua pyritään madaltamaan investoimalla energiatehokkaisiin lampuihin.</p> <p><u>Laatutavoitteet:</u> Katuvalaistuksen kesäkatkoja ja yösammutuksia jatketaan edellisen vuoden tapaan.</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	5 239	2 590	3 590	38,6 %	3 644	3 699
Toimintamenot	-237 381	-278 347	-255 226	-8,3 %	-259 054	-262 940
Toimintakate	-232 143	-275 757	-251 636	-8,7 %	-255 411	-259 242
Tilikauden ylij./alij.	-418 849	-437 368	-424 819	-2,9 %	-431 191	-437 659

Tulosyksikkö		YLEISET ALUEET				
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Määrätavoitteet: Yleisiin alueisiin lukeutuu puistot, leikkipaikat, venesatamat, torit ja muut vastaavat yleiseen käyttöomaisuuteen kuuluvat alueet. Vanhoja kohteita kunnostetaan ja uusitaan lain edellyttämässä laajuudessa. Uudet kohteet ja peruskunnostukset toteutetaan investointiohjelman mukaan.</p> <p>Laatutavoitteet: Yleisten alueiden viihtyisyyttä ylläpidetään ja pyritään parantamaan. Leikkipaikoilla rakenteiden ja välineiden kunto pidetään turvallisuusmääräysten edellyttämällä tasolla.</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	40 369	42 730	27 330	-36,0 %	27 740	28 156
Toimintamenot	-101 117	-105 205	-119 387	13,5 %	-121 178	-122 995
Toimintakate	-60 748	-62 475	-92 057	47,4 %	-93 438	-94 839
Tilikauden ylij./alij.	-147 330	-133 064	-145 624	9,4 %	-147 808	-150 025

Tulosyksikkö		MAA- JA METSÄTILAT				
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Kunnalla on 23 metsätilaa, yht. 1240 ha. Metsänhoito toteutetaan metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Kunnan metsienhoito on ulkoistettu MHY Pohjois-Pirkalle teknisen lautakunnan ohjaamana.</p> <p>Määrätavoitteet Metsänmyyntitavoitteeksi on esitetty 250 000 € vuodelle 2019. Vuoden 2018 hakkuusopimuksista osa tuloutuu vuonna 2019, joka huomioitu tulotavoitteessa.</p> <p>Laatutavoitteet Noudatetaan metsänhoitosuunnitelmaa ja hyvän metsänhoitotapaa, joka huomioi myös metsien virkistyskäytön. Huomioidaan pitkällä aikavälillä myös jatkuvapitteinen metsänkasvatus. Aukkohakkuut pyritään tekemään mahdollisimman pieninä alueina. Metsätiet pidetään ajokelpoisina tienvierustojen rai-vauksella ja lanauksilla siten, että kunnostuskierto on noin kolme vuotta.</p> <p>Metsien monimuotoisuuden turvaamiseksi ja luontotyyppien turvaamiseksi sekä metsälajien taantumisen ehkäisemiseksi sopivat metsätilat ehdotetaan METSO-luonnonhoitohankkeeksi.</p>						

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	317 467	250 000	277 000	10,8 %	253 750	257 556
Toimintamenot	-66 226	-41 500	-42 300	1,9 %	-42 935	-43 579
Toimintakate	251 241	208 500	234 700	12,6 %	210 816	213 978
Tilikauden ylij./alij.	242 404	201 431	229 044	13,7 %	205 075	208 151

Tulosyksikkö	MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Lämpölaitokset:</p> <p>Kunnalla on omistuksessaan kaksi lämpövoimalaa. Visuvedelle rakennettu voimala on rakennettu kattamaan neljän kerrostalon lämmitys. Visuvedellä on jäljellä kolme kerrostalo joista yksi (A) on ollut tyhjiään kevästä 2017 lähtien.</p> <p>Ruhan laitoksen lämmöntuottotarve on pienentynyt alkuperäisestä, emäntäkoulun kiinteistön tehokysynnän hiivuttua. Toiminta pystytään kuitenkin tuottoisana vielä tulevanakin vuonna.</p> <p>Lämpölaitokset käyttävät lämpölähteenä paikallista hake-energiaa.</p> <p>Maksulliseen palvelutoimintaan luetaan lisäksi henkilönostin sekä pakettiauto; niiden merkitys on talousarvioissa vähäinen.</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	114 903	107 100	103 400	-3,5 %	104 951	106 525
Toimintamenot	-81 221	-73 215	-71 615	-2,2 %	-72 689	-73 780
Toimintakate	33 681	33 885	31 785	-6,2 %	32 262	32 746
Tilikauden ylij./alij.	13 168	15 058	10 048	-33,3 %	10 199	10 352

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Tilakeskus vastaa kunnan omistamien kiinteistöjen isännöinnistä lukuun ottamatta kunnan asuntoyhtiöiden isännöimiä vuokralokiinteistöjä.

Tilakeskuksen isännöimissä taloissa on kunnan toimintoja, ulos vuokrattuja kiinteistöjä sekä teollisuus- ja asuinkiinteistöjä. Tilakeskus määrittää sisäisten kohteiden laskennallisen vuokratason. Teollisuus- ja liiketoimintojen vuokralle antamisesta ja vuokrien tasosta päättää elinvoimalautakunta.

Määrätavoitteet:

Tilakeskuksen vastuualue säilyy ennallaan. Uuden päiväkodin on määrä alkaa rakentua 2019. Investointiohjelmassa on varaus myös uudelle teollisuushallille sekä rivitalo-osakkeille.

Visuvedellä talo B siirtyi kunnan suoraan omistukseen kesällä 2018. Talo A pidetään kylmänä lukuun ottamatta lämmönjakohuonetta.

Laatutavoitteet:

Kiinteistöjen kunto pyritään pitämään rakennuslainsäädännön mukaisessa kunnossa ja että rakennusten korjausvelka ei pääse kasvamaan hallitsemattomaksi (pl. Pusunrinne). Rakennusten vanhenevaa talotekniikkaa uusitaan ennakoivasti, jotta vältetään aineellisilta vahingoilta. Tilat pidetään tarkoituksen mukaisessa kunnossa käyttäjien tyytyväisyys huomioiden.

Sähköisenuoltokirjan käyttöä ja hyödyntämistä jokapäiväisessä arjessa edelleen lisätään ja tehostetaan.

Taloudellisuustavoitteet:

Tilakeskuksen tavoite on saada kiinteistöjen tulot kattamaan käyttö- ja korjausmenot.

Ongelmana tyhjat kiinteistöt, joille laaditaan käyttöehdotus kevään 2019 aikana.

Yhteisöille mahdollisesti vastikkeetta luovutettavat tilat tulee rahoittaa verovaroin. Näitä luovutettavia kiinteistöjä ei ole huomioitu talousarviossa.

Kevään 2019 aikana tehdään kiinteistökartoitus tulevien päätösten tueksi.

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	1 952 513	1 930 957	2 046 851	6,0 %	2 077 554	2 108 717
Toimintamenot	-1 466 817	-1 410 253	-1 383 741	-1,9 %	-1 404 497	-1 425 565
Toimintakate	485 696	520 704	663 110	27,3 %	673 057	683 152
Tilikauden ylij./alij.	-83 561	-81 397	-7 444	-90,9 %	-7 556	-7 669

Tielautakunnan alainen toiminta

Tulosityksikkö		YKSITYISTIEASIA				
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Tielautakunta jakaa tiekunnille yksityistieavustusta määrärahojen ja asetettujen ehtojen puitteissa. Tiekuuntien taloudellinen avustaminen mahdollistaa avustettujen teiden käyttämisen muuhunkin kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuvaan liikenteeseen, reunaehdoin (Yks TL 96 §). Tuen tarkoituksena on parantaa tien vaikutuspiirissä asuvien kuntalaisten mahdollisuuksia asua haja-asutusalueella.</p> <p>Yksityisteiden avustusten myöntämisen lisäksi tielautakunta toimii yksityistielain mukaisena tiehallintoviranomaisena vuoden 2019 loppuun asti, yksityistielain muutoksen johdosta.</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot						
Toimintamenot	-150 168	-163 450	-173 300	6,0 %	-165 900	-168 388
Toimintakate	-150 168	-163 450	-173 300	6,0 %	-165 900	-168 388
Tilikauden ylij./alij.	-150 168	-163 450	-173 300	6,0 %	-165 900	-168 388

Ympäristölautakunnan alainen toiminta

Tulosityksikkö		KAAVOITUS				
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Vuosille 2019-20 on kunnanhallituksen päätöksellä käynnistetty seuraavat kaavahankkeet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohjois-Visuveden asemakaava-alueen muutos ja laajennus - Visuveden teollisuusalueen kaavamuutos - Tuuhosen leirikeskukseen ranta-asemakaavan laatiminen - Kirkonkylän yläkylän viiden korttelin kaavamuutos - Koulukorttelin kaavamuutos päiväkodin rakentamista varten - Teollisuusalueen laajennus 7-hallin viereen - Ulonsaaren rantarakennuspaikat - Sammaliston kaavamuutos okt- ja majoitustoiminnan paikkoja - Jämkipohjan uusi matkailualue ja teollisuuskorttelin kaavamuutos 						

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	4 805	135 000	0	-100,0 %	50 000	0
Toimintamenot	-16 223	-60 200	-144 000	139,2 %	-60 000	-20 000
Toimintakate	-11 418	74 800	-144 000	-292,5 %	-10 000	-20 000
Tilikauden ylij./alij.	-11 418	74 800	-144 000	-292,5 %	-10 000	-20 000

Tulosyksikkö	RAKENNUSVALVONTA					
<p>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</p> <p>Määrätavoitteet: Rakennuslupien määrän odotetaan säilyvän ennallaan tai hiukan kasvavan. 2018 syksy on ollut edellisiä vuosia vilkkaampi.</p> <p>Laatutavoitteet: Rakennusvalvonnassa on vuoden 2018 aikana otettu käyttöön sähköinen lupapalvelu ja arkistointi alkuvuodesta. Loppuvuodesta rakennusvalvonnan rekisteri siirtyi seudulliselle pilvipalvelimelle. Näiden käyttöönottoa ja parempaa hyödynnettävyyttä pyritään kehittämään.</p> <p>Rakennusvalvonnan asiakaspalvelua ja neuvontaa kehitetään vuoden 2019 aikana strategisten tavoitteiden mukaisesti.</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	56 987	60 000	62 000	3,3 %	62 930	63 874
Toimintamenot	-147 179	-187 357	-172 913	-7,7 %	-175 507	-178 139
Toimintakate	-90 192	-127 357	-110 913	-12,9 %	-112 577	-114 265
Tilikauden ylij./alij.	-90 192	-127 357	-110 913	-12,9 %	-112 577	-114 265

Tulosyksikkö	YMPÄRISTÖNSUOJELU					
<p><i>Taloustarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p><u>Määrätavoitteet:</u> Ympäristölupien ja maa-aineslupien määrä pysyy samalla tasolla tai nousee vuonna 2018.</p> <p><u>Laatutavoitteet</u> Ympäristötarkastajan palveluiden osto (v. 2018 osuus 60 %) suoritetaan Virtain kaupungilta ympäristönsuojelun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Resurssit eivät ole riittävät. Taloustarviossa on oletus, että sopimus saadaan muutettua vuoden 2019 alusta kattamaan 80% työosuudesta. Vuonna 2018 aloitettu pohjavesien suojelusuunnitelman laadinta yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa jatkuu ja valmistuu vuonna 2019.</p>						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	20 668	20 000	20 500	2,5 %	20 808	21 120
Toimintamenot	-73 605	-73 582	-70 374	-4,4 %	-71 430	-72 501
Toimintakate	-52 937	-53 582	-49 874	-6,9 %	-50 622	-51 381
Tilikauden ylij./alij.	-52 937	-53 582	-49 874	-6,9 %	-50 622	-51 381

Osasto	TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ (ilman vesihuoltolaitosta)					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	2 516 461	2 552 077	2 543 971	-0,3 %	2 604 726	2 593 046
Toimintamenot	-2 623 872	-2 670 222	-2 751 491	3,0 %	-2 669 198	-2 668 336
Toimintakate	-107 411	-118 145	-207 520	75,6 %	-64 473	-75 290
Tilikauden ylij./alij.	-994 764	-990 879	-1 142 418	15,3 %	-1 013 394	-1 038 445

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Vesilaitos

Määrätavoitteet:

Tavoitteeksi on asetettu mahdollisimman häiriötön veden jakelu, jossa veden myynnin määrä on suuri ja asiakkaille aiheutuvat veden jakeluhäiriöiden seuraukset ovat mahdollisimman vähäiset. Mahdollisten häiriötilanteiden varalle on hankittu UMS Huoltotiedotus-palvelu, jonka avulla tavoitetaan karttapohjaan määritelty asiakasryhmä ääni- ja tekstiviestillä.

Laatutavoitteet:

Laatutavoitteena on toimittaa kunnan vesilaitokselta asiakkaille joka hetki sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistuksen mukaisesti laatuvaatimukset ja – tavoitteet täyttävää talousvettä. Laatutavoitteita seurataan vesilaitoksen tarkkailuohjelman mukaisesti.

Taloudellisuustavoitteet:

Taloudellisuustavoitteena on kattaa vesilaitoksen taksan ja palvelumaksuhinnaston mukaisilla tuloilla vesilaitoksen menot pääomakustannuksineen sekä tuottaa sijoitetulle pääomalle kohtuullinen tuotto.

Viemärlaitos

Määrätavoitteet:

Tavoitteeksi on asetettu jätevesien ylivuodon johtaminen puhdistamolle. Vanhimpien runkoviemärin ja pumppaamojen saneeraaminen tukee asetettua tavoitetta.

Laatutavoitteet:

Laatutavoitteena on päästä niin häiriöttömään ja toimintavarmaan puhdistustulokseen, että ympäristöluvan veloitteet jatkuvasti saavutetaan.

Taloudellisuustavoitteet:

Taloudellisuustavoitteena on lähivuosina kattaa viemärlaitoksen taksan ja palvelumaksuhinnaston mukaisilla tuloilla vesilaitoksen menot pääomakustannuksineen.

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	603 088	580 300	539 700	-7,0 %	547 796	556 012
Toimintamenot	-432 822	-403 267	-379 658	-5,9 %	-385 353	-391 133
Toimintakate	170 266	177 033	160 042	-9,6 %	162 443	164 879
Tilikauden ylij./alij.	-9 827	15 830	-833	-105,3 %	-845	-858

5.4.1 VESIHUOLTOLAITOS (TASEYKSIKKÖ) TALOUSARVIO 2019

	TP 2017	TA 2018	TA 2019
LIKEVAIHTO	602 836	580 300	539 700
Liiketoiminnan muut tuotot	252		
<i>Materiaalit ja palvelut</i>			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-149 650	-133 100	-126 350
Palvelujen ostot	-160 282	-148 214	-120 078
MATERIAALIT JA PALVELUT	-309 932	-281 314	-246 428
<i>Henkilöstökulut</i>			
Palkat ja palkkiot	-94 471	-95 000	-105 512
Eläkekulut	-23 253	-23 058	-24 796
Muut henkilöstösivukulut	-3 762	-3 895	-2 922
HENKILÖSTÖKULUT	-121 486	-121 953	-133 230
Poistot	-175 024	-147 364	-147 336
Liiketoiminnan muut kulut	-1 404		
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-4 758	29 669	12 706
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			
Korkotuotot	82		
Muut rahoitustuotot	9 481		
Korkokulut lainoista	-1 667	-900	-600
Korvaus peruspääomasta	-12 940	-12 939	-12 939
Muut rahoituskulut	-25		
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-5 069	-13 839	-13 539
Ylijäämä ennen varauksia	-9 827	15 830	-833
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-9 827	15 830	-833

5.5 KUNNANHALLITUS/RAHOITUS

Tulosyksikkö	KUNNANHALLITUS/RAHOITUS					
<i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i>						
Sisältää kunnan käyttötalouden yleiskatteellisen tulokokonaisuuden: verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -kulut sekä toimintatuloissa kunnan sisäiset pääomavuokratulot.						
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos %	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	678 819	63 844	43 292	-32,2	43 292	43 292
Toimintamenot	-50 804	-14 500	-14 500		14 500	14 500
Toimintakate	628 015	49 344	28 792	-41,7	28 792	28 792
Tilikauden ylij./alij.	31 577 228	29 807 583	29 502 323	-1,0	29 657 323	30 089 323

5.6 RUOVEDEN KUNTA, SUUNNITELMAKAUDEN TULOSLASKELMA

<i>Ulkoinen/sisäinen</i>	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT					
<i>Myyntituotot</i>					
Liiketoiminnan myyntituotot	1 054 365	955 350	939 050	925 857	939 869
Korvaukset kunnilta ja ky:ltä	78 781	62 000	59 000	59 000	59 000
Muut myyntituotot	1 759 263	2 165 395	1 924 845	1 974 948	1 925 054
MYYNTITUOTOT	2 892 409	3 182 745	2 922 895	2 959 805	2 923 923
<i>Maksutuotot</i>					
Yleishallinnon maksut	828	1 000	1 000	1 000	1 000
Päivähoitomaksut	143 337	132 000	105 000	105 000	105 000
Opetus- ja kulttuuritoimen mak.	13 865	14 050	12 050	12 050	12 050
Yhdyskuntapalvelujen maksut	75 053	80 000	82 500	83 738	84 993
Muut palvelumaksut	6 911	7 000	7 000	7 000	7 000
MAKSUTUOTOT	239 995	234 050	207 550	208 788	210 043
TUET JA AVUSTUKSET	391 020	344 614	381 660	381 660	381 660
VUOKRATULOT	2 047 669	2 020 161	2 097 093	2 127 796	2 158 959
MUUT TOIMINTATUOTOT	611 054	3 160	7 860	7 860	7 860
TOIMINTATUOTOT	6 182 147	5 784 730	5 617 058	5 685 909	5 682 445
TOIMINTAKULUT					
<i>Henkilöstökulut</i>					
Palkat ja palkkiot	-5 277 634	-5 426 419	-5 552 014	-5 481 361	-5 470 979
Eläkekulut	-1 590 488	-1 588 233	-1 612 705	-1 599 863	-1 597 373
Muut henkilöstösivukulut	-201 289	-221 573	-152 280	-150 323	-150 035
Henkilöstökorvaukset	87 611				
HENKILÖSTÖKULUT	-6 981 800	-7 236 225	-7 316 999	-7 231 547	-7 218 387
<i>Palvelujen ostot</i>					
Asiakaspalvelujen ostot	-20 510 376	-20 806 151	-21 611 694	-20 555 459	-19 552 036
Muiden palvelujen ostot	-3 408 473	-3 920 668	-4 154 945	-3 770 044	-3 767 989
PALVELUJEN OSTOT	-23 918 849	-24 726 819	-25 766 639	-24 325 503	-23 320 025
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 532 887	-1 453 587	-1 472 659	-1 472 229	-1 471 812
<i>Avustukset</i>					
Avustukset kotitalouksille	-209 467	-204 100	-203 800	-203 800	-203 800
Avustukset yhteisöille	-329 409	-419 700	-503 300	-476 300	-476 300
AVUSTUKSET	-538 877	-623 800	-707 100	-680 100	-680 100
<i>Muut toimintakulut</i>					
Vuokrat	-1 269 359	-1 102 023	-1 157 988	-1 157 485	-1 156 997
Muut toimintakulut	-42 182	-18 545	-16 440	-16 440	-16 440
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 311 541	-1 120 568	-1 174 428	-1 173 925	-1 173 437
TOIMINTAKULUT	-34 283 953	-35 160 999	-36 437 825	-34 883 304	-33 863 761
TOIMINTAKATE	-28 101 806	-29 376 269	-30 820 767	-29 197 395	-28 181 316
VEROTULOT	16 573 844	15 900 000	16 628 000	16 783 000	17 215 000
VALTIONOSUJDET	14 170 663	13 853 000	12 868 592	12 868 592	12 868 592
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>					
Korkotuotot	840	1 000	1 000	1 000	1 000
Muut rahoitustuotot	288 633	77 539	76 939	76 939	76 939
Korkokulut	-89 570	-73 200	-100 600	-100 600	-100 600
Muut rahoituskulut	-265	-13 939	-13 939	-13 939	-13 939
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	199 637	-8 600	-36 600	-36 600	-36 600
VUOSIKATE	2 842 339	368 131	-1 360 775	417 597	1 865 676
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>					
Poistot ja arvonalentumiset	-1 139 983	-1 102 106	-1 167 971	-1 184 407	-1 201 090
TILIKAUDEN TULOS	1 702 356	-733 975	-2 528 746	-766 810	664 586
Poistoeron muutos	32 617	32 618	32 618	32 618	32 618
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 734 974	-701 357	-2 496 128	-734 192	697 204

INVESTOINTIOSA

6. INVESTOINNIT KUSTANNUSPAIKOITTAIN 2019 - 2021

Investointiohjelma 2019 Investointisuunnitelma 2020 - 2021	Investointiryhmä 4.10.2018 Investointiryhmä 29.10.2018 tekninen lautakun- ta 30.10.2018 ja 27.11.2018 KH 3.12.2018		
	2019	2020	2021
ASUNTO-OSAKKEET JA ARVOPAPERIT	200 000	0	0
Rivitalo-osakkeet (kohdetta ei nimetty)	200 000		
IRTAIN OMAISUUS	12 000	0	0
Moottorikelkka	12 000		
TALONRAKENNUS	1 870 000	3 175 000	251 000
SoTe-palveluiden rakennukset			
Vanhainkodin jäähdytys		50 000	
Hammashoitoyksikkö hammashoitolaan			21 000
Poliklinikan kunnostus- ja muutostyöt		150 000	
Päiväkodit			
Kirkonkylän päiväkotit	1 100 000	1 860 000	
Koulut			
Opettajanhuoneiden järjestelyt	30 000		
Yhteiskoulun turvajärjestelmät	40 000	20 000	
Yhtenäiskoulun tasakaton muutos pulpettikatoksi		60 000	
Urheilukentän kuntosalin pukuhuone -ja peseytymistilat		150 000	
Yhtenäiskoulun kuvaamataidonluokan kattoremontti		40 000	
Oivansalin pukuhuoneet ja pesutilat		30 000	
Keittiöt			
Terveyskeskuksen keittiö jäähdytys	15 000		
Pekkalan koulun keittiö	10 000		
Yhtenäiskoulun keittiön lattiapinnoitus ja seinäkorjauksia	30 000		
Muut rakennukset			
Puukoulu	80 000		
Paloaseman alakattojen korjaus	15 000		
Monitoimikirjasto			80 000
Kirjaston katon uusiminen		80 000	
Yhteiskoulun LVI-valvomo	20 000		
Helvetinportin alueen suunnittelu	15 000		
Uusi teollisuushalli	500 000	500 000	

Haapasaaren kehitysohjelma (tarvittaessa lisätalousarvioon)			
Päiväkoti			100 000
Katajamäen katto			50 000
Luottolan vuokrahuoneiston (UPM) sisäkorjau työt	15 000		
Montun rakennukset		200 000	
Kunnantalon valtuustosalin ja yläkerran käytävä		35 000	
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS	1 145 000	628 000	200 000
Aluerakentaminen			
Keskustan liikennejärjestelyt	10 000	200 000	
Runebergin lähde	10 000		
Laivaranta, parkkialueet	10 000		
Lähiliikuntapaikka koulukeskuksen alueelle	240 000		
Runebergin puisto	20 000		
Matonpesupaikat		18 000	
Kadunrakennus			
Riihitien loppupään rakentaminen	40 000		
Utukantien loppupään peruskorjaus	25 000		
Metsätiet		10 000	10 000
Katujen asfaltointi	40 000		
Katuvalaistusmuutokset Hg -> led (jatkuva hanke)	50 000		
Sointulantie jpk (päällyste?)	180 000		
Harakkiantie jpk			100 000
Kotviontie jpk		100 000	
Lahtisentien loppuunsaattaminen	10 000		
Pöytäseläntien kadun kunnostus	30 000	10 000	
Rapatanhuantien loppupään kunnostustyöt		30 000	10 000
Jäminkipohja katuvalot; maakaapelointi ja valopylväät	80 000		
Visuvesi katuvalaistuksen maakaapelointi ja valopylväät	100 000		
Urheilutien ja Kuruntien kiertoliittymä (kunnan osuus 50%)		110 000	
Pusunvuolteen jpk-silta (kunnan osuus 50%)		130 000	
Koulun alueen liikennejärjestelyt	50 000	20 000	
Uusi kevyenliikenteen väylä Poukantie-Pappilantie (kunta 50%)			80 000
Tekniikkatien loppuosa	250 000		
VESIHUOLTOLAITOS	65 000	0	0
Telakanrannan viemäri	25 000		
Painehuuhtelukärry	40 000		
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	3 292 000	3 803 000	451 000

Suunnitelmakauden ulkopuolelle esitetyt hankkeet:
 Monitoimi- ja Palloiluhalli koulukeskuksen yhteyteen, 5 Me
 Kulttuuri- ja Luontokeskus
 Sivistys- ja hyvinvointitalo 10 Me

RAHOITUSOSA

7. RAHOITUSLASKELMAT 2017 - 2021

RUOVEDEN KUNTA JA VESIHUOLTOLAITOS					
RAHOITUSLASKELMA					
	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 842 339	368 131	-1 360 775	417 597	1 865 676
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-577 298				
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 544 921	-1 866 000	-3 292 000	-3 803 000	-451 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	123 000				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	670 859				
Varsinaisen toiminnan ja inv. rahavirta	1 513 978	-1 497 869	-4 652 775	-3 385 403	1 414 676
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäykset	-42 134	-560 600			
Antolainauksen vähennykset	252 461	27 000	27 000	617 600	27 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik. lainojen lisäys		1 000 000	5 500 000	3 500 000	
Pitkäaik. lainojen vähennys	-1 092 561	-1 012 856	-1 012 856	-1 527 856	-1 567 856
Lyhytaik. lainojen muutos	366 034	1 400 000		600 000	200 000
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant. varojen ja pääom. muutokset	45 742				
Vaihto-omaisuuden muutos	49 908				
Saamisten muutos	391 984				
Korottomien velkojen muutos	-514 301				
Rahoituksen rahavirta	-542 867	853 544	4 514 144	3 189 744	-1 340 856
Vaikutus maksuvalmiuteen	971 111	-644 325	-138 631	-195 659	73 820
Rahavarat 31.12.	2 494 430	315 675	211 369	15 710	89 530
Rahavarat 1.1.	1 523 319	960 000	350 000	211 369	15 710
Rahavarojen muutos	971 111	-644 325	-138 631	-195 659	73 820

RUOVEDEN KUNNAN VESILAITOS			
RAHOITUSLASKELMA			
	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnan rahavirta			
Liikelylijäämä	12706	12694	12681
Poistot ja arvonalentumiset	147336	149749	152198
Rahoitustuotot ja -kulut	-13539	-13539	-13539
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-65000	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin			
Toiminnan ja investointien rahavirta	81503	148904	151340
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-55000	-50000	-25000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-70000	-35000	
Lyhtyaikaisten lainojen muutos kunnalta			
Lyhtyaikaisten lainojen muutos muilta			
Rahoituksen rahavirta	-125000	-85000	-25000
Vaikutus mksuvalmiuteen	-43497	63904	126340
Rahavarat 31.12.	-12497	51407	177747
Rahavarat 1.1.	31000	-12497	51407
Rahavarojen muutos	-43497	63904	126340

8. TILI- JA VASTUUVELVOLLISET VUODELLE 2019

RUOVEDEN KUNTA

Osasto	Käyttötalous- kustannuspaikat	Investointi- kustannuspaikat	Vastuuhenkilö(t)
Hallinto- ja talousosasto, sosiaali- ja terveyspalvelut	1003, 2004	911100-971100	Kunnanjohtaja Eeva Kyrönviita Hallintojohtaja Riku Rekonen
Sivistysosasto	3004		Sivistystoimenjohtaja Aila Luikku 30.6.2019
Ruoveden yhtenäiskoulu	3211		Sivistystoimenjohtaja Aila Luikku 30.6.2019
Pekkalan koulu	3214		Koulunjohtaja Hanna Juurakko
Visuveden koulu	3215		Koulunjohtaja Anna Warsell
Tekninen osasto	4006	911100-971100	Tekninen johtaja Harri Apell
Vesihuoltolaitos	Taseyksikkö		Yhdyskuntatekniikan päällikkö, vesilaitoksen johtaja Stefan Hirvelä

ERILLISTÄ TAUSTA-AINEISTOA

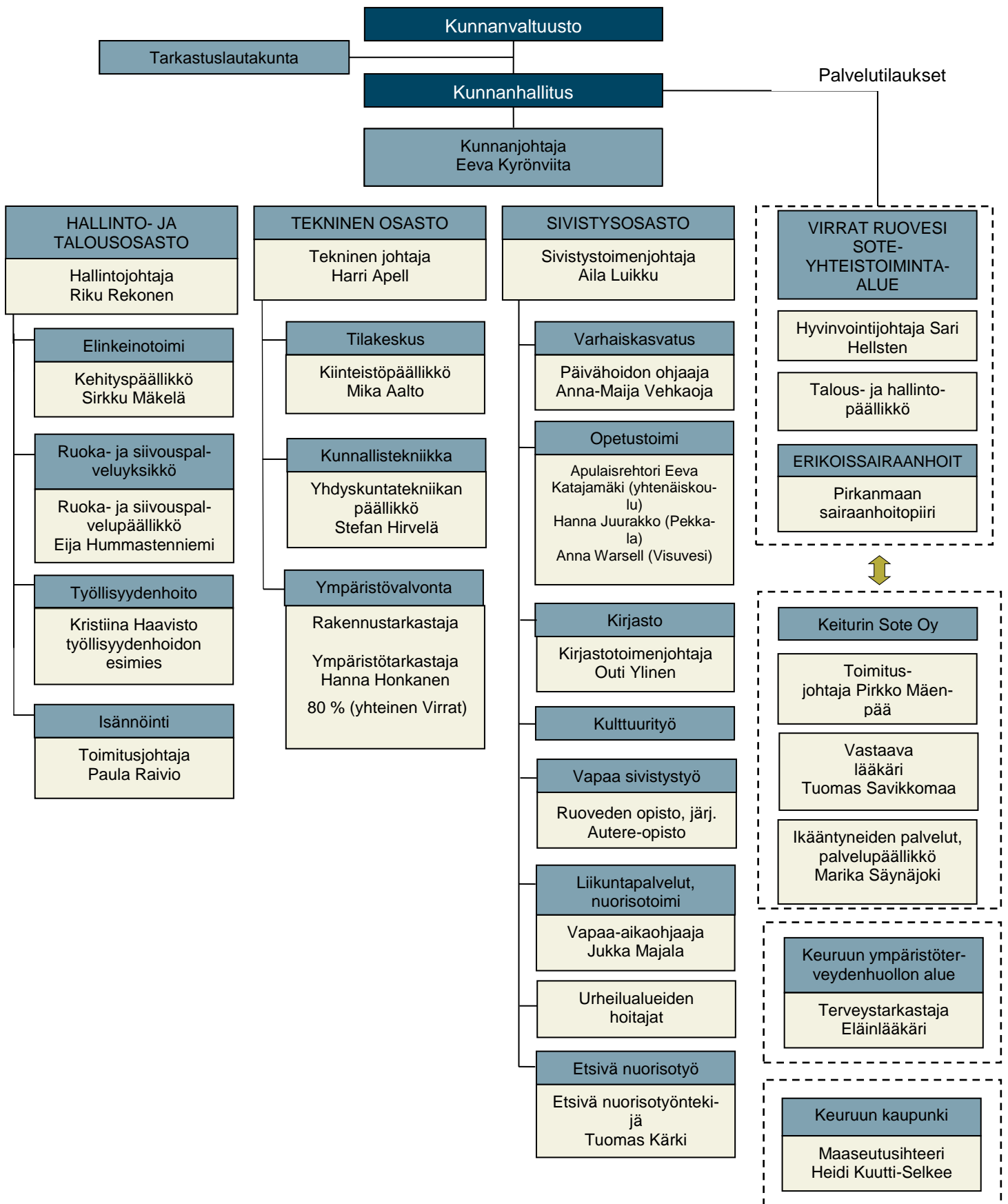
9. KUNTAKONSERNI

RUOVEDEN KUNTAKONSERNI

1.1.2019

Ruoveden kunta	
Ruoveden Asunnot Oy	100,00 %
Ruoveden Haapasaaren kiinteistö Oy	100,00 %
Ruovesi Areena Oy	64,99 %
Asunto Oy Ruoveden Veteraanitalo	35,27 %
Kirkkokankaan Liiketalo Oy	43,00 %
Asunto Oy Kirkkokangas	24,55 %
Asunto Oy Tanhuanhaka	18,36 %
Oy Runoilijan tie	14,31 %
Asunto Oy Koukkuharju	13,54 %
Asunto Oy Ruoveden Sahahovi	10,28 %
Asunto Oy Ruoveden Mäntylähde	8,60 %
Asunto Oy Kautunkartano	6,60 %
Asunto Oy Ruoveden Makasiinirinne	4,00 %
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	1,61 %
Sastamalan koulutukuntayhtymä	1,24 %
Pirkanmaan liitto	1,16 %
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	1,13 %
Tredu-kiinteistöt Oy	0,21 %

10. ORGANISAATIOKAAVIO

11. OPPILASTILASTOT JA ENNUSTEET

Ruoveden koululaitoksen oppilaat 2018-2019

Koulu	esiopp	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	XI	Yht.
Yhtenäiskoulu	17	25	35	29	28	27	33	39	42	41	316
Pekkala	2	3	5	5	7	3	8	-	-	-	33
Visuvesi	5	6	5	6	4	3	6	-	-	-	35
Yhteensä	24	34	45	40	39	33	47	39	42	41	384
	I	II	III	IV							
Ruoveden lukio	33	37	16								86
Koululaitos yht.											470

Yhtenäiskoulun esiopetus ja 1.-6.-luokat

Koulun oppilasmääräennuste lukuvuosina 2011-2025

Lukuvuosi	Esiopp.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7	8	9	YHTEENSÄ	ILMAN ESIOPP.
2011-12	24	29	25	37	27	31	27				200	176
2012-13	31	27	29	30	41	29	37				224	193
2013-14	27	28	25	30	29	43	30				212	185
2014-15	24	27	28	26	29	29	43				206	182
2015-16	28	23	26	30	26	31	31				195	167
2016-17	32	23	25	24	31	27	30	41	56	44	333	301
2017-18	23	33	24	29	24	33	28	43	40	56	333	310
2018-19	17	25	35	29	28	27	33	39	42	41	316	299
2019-20	15	17	25	35	29	28	27	47	39	42	304	289
2020-21	17	15	17	25	35	29	28	33	47	39	285	268
2021-22	27	17	15	17	25	35	29	39	33	47	284	257
2022-23	22	27	17	15	17	25	35	40	39	33	270	248
2023-24	18	22	27	17	15	17	25	45	40	39	265	247
2024-25	14	18	22	27	17	15	17	34	45	40	249	235

Pekkala

Koulun oppilasmääräennuste lukuvuosina 2011-2025

Lukuvuosi	Esiopp.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	YHTEENSÄ	ILMAN ESIOPP.
2011-12	6	12	7	8	6	4	7	50	44
2012-13	10	6	12	7	7	6	3	51	41
2013-14	3	8	7	9	6	6	6	45	42
2014-15	5	4	10	6	9	6	6	46	41
2015-16	5	5	3	8	6	8	3	38	33
2016-17	4	5	7	3	7	6	8	40	36
2017-18	3	5	5	6	3	7	5	34	31
2018-19	2	3	5	5	7	3	8	33	31
2019-20	9	2	3	5	5	7	3	34	25
2020-21	6	9	2	3	5	5	7	37	31
2021-22	4	6	9	2	3	5	5	34	30
2022-23	5	4	6	9	2	3	5	34	29
2023-24	2	5	4	6	9	2	3	27	25
2024-25	3	2	5	4	6	9	2	27	25

Visuvesi

Koulun oppilasmääräennuste lukuvuosina 2011-2025

Lukuvuosi	Esiopp.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	YHTEENSÄ	ILMAN ESIOPP.
2011-12	6	7	10	6	6	6	7	48	42
2012-13	4	5	6	10	6	7	7	45	41
2013-14	5	4	5	6	10	6	6	42	37
2014-15	5	4	5	4	7	10	4	39	34
2015-16	5	3	4	5	4	7	10	38	33
2016-17	4	6	3	4	6	4	8	35	31
2017-18	6	5	6	3	3	5	4	32	26
2018-19	5	6	5	6	4	3	6	35	30
2019-20	8	5	6	5	6	4	3	37	29
2020-21	10	8	5	6	5	6	4	44	34
2021-22	3	10	8	5	6	5	6	43	40
2022-23	5	3	10	8	5	6	5	42	37
2023-24	7	5	3	10	8	5	6	34	29
2024-25	2	7	5	3	10	8	5	34	29

Ruoveden yhtenäiskoulun 7.-9.-luokat

Koulun oppilasmääräennuste lukuvuosina 2013-2031

Lukuvuosi	7.	8.	9.	YHTEENSÄ
2013-14	46	45	42	133
2014-15	44	46	45	135
2015-16	55	44	46	145
2016-17	41	56	44	141
2017-18	43	40	56	139
2018-19	37	43	40	120
2019-20	45	37	43	125
2020-21	33	45	37	115
2021-22	39	30	45	114
2022-23	40	38	30	108
2023-24	45	35	38	118
2024-25	34	43	35	112
2025-26	24	32	43	99
2026-27	32	24	32	88
2027-28	33	29	24	86
2028-29	32	24	29	85
2029-30	26	32	24	82
2030-31	25	26	32	83